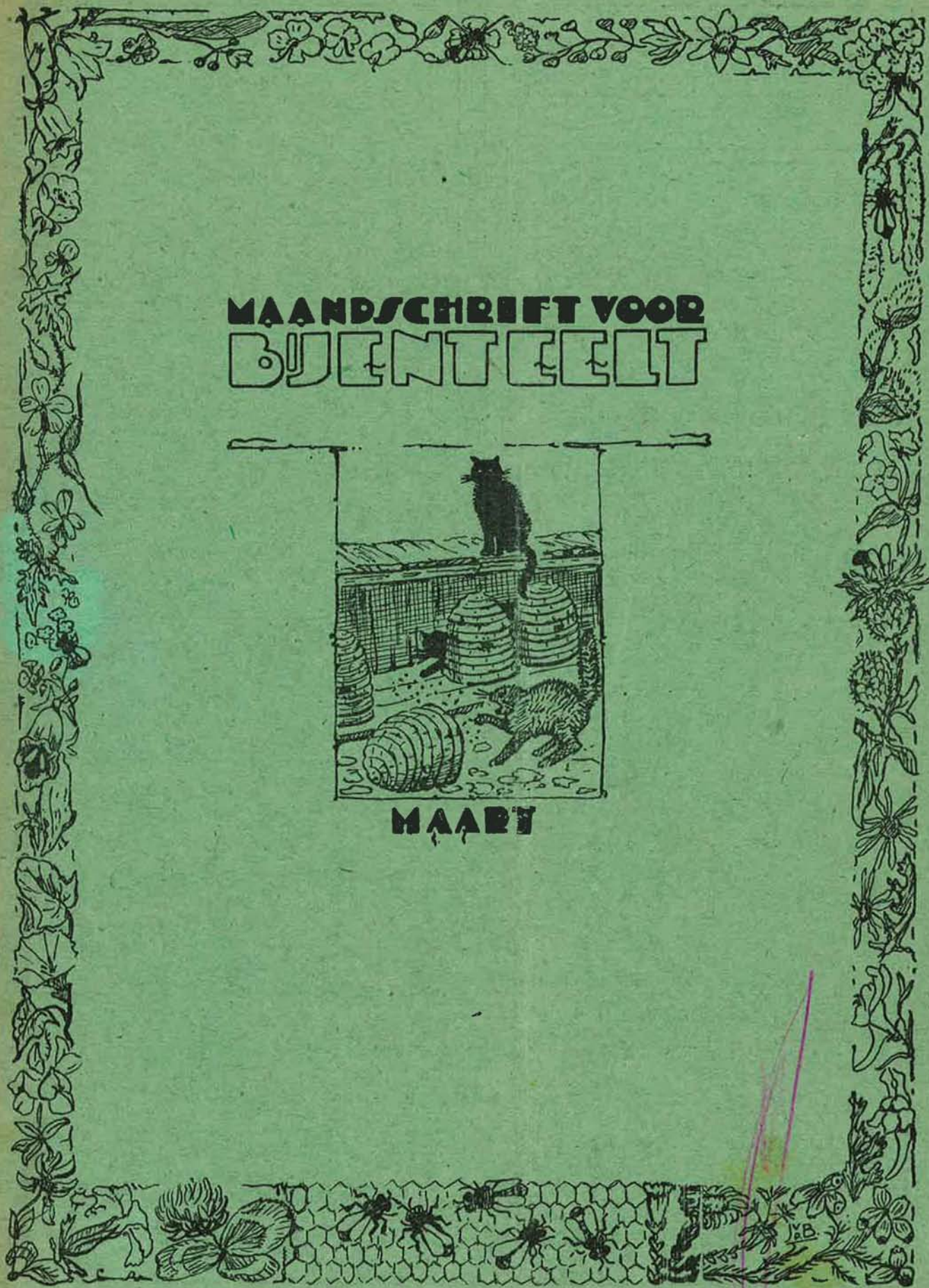

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEEFT

MAART

W. VAN 'T LAND

HONINGZEMERIJ — BARNEVELD

koopt à contant tegen de hoogste prijzen
raatwas, zuivere was, ruwe honing en
zuivere honing.

Ook het adres voor uw **IMKERSARTIKELEN**

FEEKA FEITEN

Wij hebben momenteel een aantal prima
overwinterde 6-raams bijenvolken be-
schikbaar. Prijs f 30.— per volk.

Verzamel uw eigen natuurlijk stuifmeel met
onze stuifmeelval. Bij het verschijnen van
dit blad uit voorraad leverbaar.

Behalve onze Feeka-kasten, thans ook
Simplexkasten, zowel binnen- en buiten-
bakken met rechte zwaluwstaart, het
beste wat thans aan de markt is.

Vraagt onze brochure met nadere gegevens

FEEKA HANDELSONDERNEMING
DUINWEG 4, SOEST, TEL. 2103 (K 2955)

ZEND POSTWISSEL ad f 15.— aan

l. v. d. **SLUIS TE SLOTEN (Fr.)**

en U ontvangt een prima werkende

GRONDBASCULE

franco thuis. Kan bij geen enkele imker gemist
worden. Stel niet uit daar de voorraad beperkt is.

H. T. VAN DAM - JUBBEGA Fr.

Bijenpark-Magazijn van Imkersartikelen

Tel. 103 Hoornsterzwaag

Postgiro no. 217250

Wij leveren alles op het
gebied der Bijenteelt
tegen de laagste prijzen

Zie onze speciale prijslijst in Februari-
nummer. Onze nieuwe rijk geïllustreerde
prijscourant is gereed en wordt op
aanvraag gaarne toegezonden.

Glasdekramen

MODEL A voergat vóór en achter.
MODEL B voergat vóór, midden en achter.

Alles voorzien van 'n extra zwaar
voergaasje. Eenmaal geprobeerd
en U komt er vast op terug.
Prijs A of B f 3.90 bij 10 stuks
f 3.65 per stuk, rembours.

K. J. BIJLSMA

WESTERSINGEL 29 - SNEEK

N.V. BIJENSTAND

»MELLONA«

v./h.

J. De Meza Santpoort

TELEFOON 8225

*Grootste fabriek van Bijenwoningen
en gereedschappen voor Bijenteelt*

BIJENFILMEN — SCHRIFTELIJKE CURSUSSEN BIJENTEELT.

BIJENVOLKEN
ZWERMEN
KONINGINNEN

Originele W. B. C. KASTEN

de tuinkast voor de amateur, vanaf heden weer uit voorraad leverbaar.

Ons MELLONA-NIEUWS verschijnt regelmatig en houdt U steeds op de hoogte van speciale aanbiedingen
en nieuwigheden. Wij schrijven U gaarne in voor regelmatige toezending.

Maandschrift voor
BIJENTEELT
UITGAVE VAN DE VEREENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND.

Redacteur: R. P. GROENVELD.
Adres Redactie en Administratie: Bijenhuis
Wageningen. Tel. 2863. Postrekening 27772

Commissie van Redactie:
A. S. PLANTING, B. A. v. d. SANDE en A. VINK.
Adviseurs: de Rijksbijenteeltconsulenten.

BIJ het afscheid van de heer JOUSTRA

„De heer Joustra is sedert 1 Januari in een volledige Rijksbetrekking overgegaan. De 2e secretaris-penningmeester wordt met algemene stemmen benoemd tot secretaris-penningmeester-redacteur”. Zo staat het, zakelijk, in de verkorte notulen van de laatste hoofdbestuursvergadering. In deze zakelijke toon voortgaande zou men kunnen zeggen: nu nog de kop van het „Groentje” veranderen en vermelden dat het adres voor alle zaken, de vereniging en het orgaan betreffende, voortaan is „Bijenhuis Wageningen”. En dan draaien we verder. Zo is indertijd de heer Joustra begonnen. Zo begint zijn opvolger. Zo worden er elke dag en overal

op de wereld mensen door anderen vervangen. Dat is 's werelds beloop. En toch... In de jaren, waarin de heer Joustra redacteur van ons blad was, is zijn naam voor de Nederlandse imkers méér geworden dan een naam alleen. Velen heeft hij tot raadsman en tot gids gediend. Ontelbaren heeft hij daardoor aan zich verplicht. Bijna ieder imker kent hem, heeft van hem gehoord of heeft zijn artikelen dan wel zijn boek gelezen. Joustra en de bijenteelt, Joustra en het „Groentje”, zij waren onafscheidelijk met elkaar verbonden. En nu gaat hij ons, ook als redacteur, verlaten. Onze leden zullen zich tot de

nieuwe functionaris moeten wenden, die ze niet kennen, aan wie ze nog moeten wennen. Dikwijls zullen dan nog hun gedachten teruggaan naar „mijnheer Joustra”. De nieuwe redacteur krijgt een zware taak. Vele veranderingen moeten worden ingevoerd. Hij moet zich in korte tijd de gang van zaken eigen maken, hij moet zich volkomen inwerken en... zich geheel geven.

Wij vertrouwen echter op zijn kennen en kunnen en zijn ervan overtuigd, dat, als iemand de heer Joustra kan vervangen, dat de heer Groenveld is. Moge de tijd dat bewijzen.

De Commissie van Redactie:
PLANTING. MINDERHOUD.
VAN DER SANDE MOMMERS.
VINK.

Het boek van Joustra was mijn eerste handleiding, toen ik met het houden van bijen begon. Zijn artikelen hebben mijn kennis van de bij en haar teelt verbreed en verdiept. Hij was één van „de heren” die mij het bijenteelt-examen afnamen. Zo is hij altijd „de meester” geweest en ik heb me altijd de leerling gevoeld. En nu ga ik hem opvolgen als redacteur van het „Groentje”.

Mijnheer Joustra, ik dank u hartelijk voor wat u in het verleden voor mij geweest bent en, naar ik hoop, ook nog in de toekomst zult zijn: de ervaren meester. En ik zal trachten, met uw voorbeeld voor ogen, uw voetsporen te drukken opdat de lezers van ons Groentje mij in de toekomst dezelfde gevoelens zullen gaan toedragen, als ze voor u koesteren.

Ik weet, dat mijn taak niet gemakkelijk zal zijn. Maar wij, imkers, hebben altijd het stralende voorbeeld onzer bijen voor ogen, waar het eendracht en samenwerking betreft. Met lezers, medewerkers en Redactiecommissie, hoop ik eendrachtig samen te werken aan een Groentje, dat een geziene en vertrouwde gast in onze imkershuiskamers en een goede vriend op iedere bijenstal zal zijn.

GROENEVELD.

MAART is voor de imker steeds een van de prettigste maanden van het jaar. Het leven onzer bijenvolken, dat zo lang in het verborgen geleefd werd, treedt deze maand weer veel meer aan het licht. Dankbaar maken we gebruik van de gelegenheid om de nieuwe bedrijvigheid aan het vlieggat gade te slaan.

Aan het vlieggat, inderdaad! Want met het openmaken van onze kasten moeten we deze maand nog de grootst mogelijke voorzichtigheid betrachten! Krijgen we echter 'n paar zomerse

dagen, die Maart ons volgens de traditie schuldig is, dan nemen we met vreugde de kans waar om voor het eerst in het jaar weer eens iets aan onze volken te doen.

Het begin is altijd: het schoonmaken van de bodemplanken. Tenminste, als we imkeren in kasten met een losse bodem, die vrij vlug en zonder veel moeite door een andere kan worden vervangen. Die „andere” bodem is dus een reservebodem. De geringe kosten, verbonden aan het aanschaffen van een reservebodem, mogen ons niet afschrikken, want als er één stuk in onze bijenstal is, waarvan we plezier beleven, dan is het van onze reservebodem.

Als dus een Maartse dag in de ochtend reeds belooft een zomerse dag te worden, zetten we volk nummer 1 even opzij, zonder dat de bijen er iets van bemerken. Vliegen doen ze zo vroeg in de ochtend nog niet. Op de vrijgekomen plaats zetten we onze reservebodem neer. En nu „pellen” we de verplaatste kast uit. Niet bij vergissing of uit nieuwsgierigheid even het kleedje oplichten! De broedkamer plaatsen we (wéér zonder dat de bijen er iets van bemerken) op de oude plaats, op de reservebodem. Nu hebben we dus de gebruikte bodem vrijgekregen. Die moeten we schoonmaken en op dezelfde wijze als de reservebodem aan ons tweede volk geven.

Neen, gooi de wasmul van die reservebodem nu niet in de tuin omdat u maar een of twee volken hebt! Laat geen was verloren gaan.

En bekijk de bodemplank, die net onder het volk vandaan komt, eens goed! Want door enkele kleinigheden op te merken, kunnen we dikwijls heel wat aan de weet komen omtrent de toestand, waarin het volk verkeert. Om maar een paar te noemen: Als we er nimfen van werkbijen tussen vinden, dan behoeven we ons over de koningin voorlopig geen zorgen te maken. Maar een darrennimf is een slecht teken. Die wijst er op, dat er wel een koningin aanwezig is, maar geen goede. Een enkele maal komt het verder voor, dat we een dode koningin op de bodem aantreffen. Die is dan tijdens de rustperiode gestorven. Als ze eerder gestorven was, was ze door de bijen al lang naar buiten gebracht. Was er op het moment, waarop de koningin stierf, nog open broed aan-

wezig, dan bestaat de kans dat er in het volk ook nog een levende moer zit, maar dan natuurlijk een onbevruichte. Was er op dat moment geen open broed meer, dan kon het volk ook niet meer een jonge koningin kweken en is het dus moerloos. Hoe moeten we nu handelen met de volken, die moerloos zijn of een „verkeerde” moer hebben? Begin altijd met u er van te overtuigen, dat het volk werkelijk geen koningin heeft. Het een-

voudigste doen we dat, door naar het broed te kijken. Is er eind Maart in een volk geen

Deze maand op de Bijenstal

broed in alle stadia of zijn er niet tenminste eitjes, dan heeft het geen koningin. Vinden we „bultbroed”, dan is er een waardeloze koningin aanwezig en die moeten we eerst toch maar even verwijderen. Zo, nu weten we dus, dat we een moerloos volk voor ons hebben. En wat moeten we daarmee beginnen?

Eigenlijk is er maar één goede oplossing voor: verenigen met een ander volk. In het voorjaar is dat heel gemakkelijk. We hangen het moerloze volk bij een ander volk, besprenkelen of bestuiven de bijen met wat suikerwater, zodat hun aandacht dáárop gevestigd wordt en niet op de vreemdheid van de nieuwe kastgenoten, dekken alles weer toe en de rest loopt vanzelf.

Als ik zeg, dat er eigenlijk maar één goede oplossing is, bedoel ik daarmee: gezien van het standpunt van de „bedrijfs”-imker uit. Maar er zijn ook duizenden imkers, die zeggen: „ik heb geen bedrijf, ik heb alleen maar bijen”. En dat zijn meestal de mensen die er een hartstochtelijk plezier in hebben om zo'n moerloos volkje weer in orde te brengen. En het geeft een grote voldoening als het lukt.

Als we op de een of andere wijze aan een goede moer kunnen komen, is zo'n volkje inderdaad nog te helpen, als het maar voldoende bijen heeft. Het duurt namelijk 3 weken voordat in zo'n volkje de eerste jonge bijen uitkomen en in die drie weken zijn er al heel wat oude verdwenen. De nieuwe moer doen we in een kooitje, sluiten het af met honing-suikerdeeg of met een los propje papier dat we met wat honing besmeren en hangen het midden in het volk. Over een paar weken gaan we eens kijken of er broed is en we nemen dan meteen het moerhuisje weg.

Maart is niet alleen een prettige maand, omdat we onze volken weer zien herleven; op de inkerskalender heet Maart ook de maand der zelfverwijten. Want in deze maand komen ook de fouten aan 't licht, die we 't vorige jaar hebben gemaakt. Bij het verplaatsen van de broedbak van de vuile naar de schone bodem, hebben we reeds kunnen constateren, welke volken opmerkelijk licht en welke opmerkelijk zwaar aanvoelden. Dat hebben

we toen meteen genoteerd. Die opmerkelijk lichte volken zijn meteen al verdacht. Ook bij de andere echter kan er een zijn, dat geweldig dik in het broed zit, dat dus veel voer verbruikt en toch maar weinig meer heeft. Nu gaan we op een mooie vliegtag eens even de achterste tip van het dekkleedje oplichten. Voor normale volken is dit dus de eerste maal, dat we een blik in het binnenste van de kast werpen. En: nodig is het niet als de imker zeker weet dat het volk genoeg heeft! Vergeet dus niet uzelf een verwijt te maken!

Een volk, dat bij de eerste oogopslag reeds blijkt voldoende voer te hebben, laten we met rust. De zorgenkinderen kunnen we meestal wel helpen met een raam voer van de extra-zwaren.

Maar hoe te handelen als onze hele veestapel aan de rand van de honger leeft? Dan in Maart toch liever niet vloeibaar voedsel geven, doch een borstplaat op de ramen leggen. (Recept: Kook acht kopjes bijensuiker al roerend met een kopje water. Vlei een stuk papier (krant) in een bord en giet daar de kokende massa in. Laten afkoelen. De afgekoelde borstplaat even vochtig maken en onder het kleedje schuiven.)

Alleen als het weer zéér gunstig is, mag er in het laatst van Maart vloeibaar voer gegeven worden. En dan liefst een paar pond tegelijk. We geven dit voer lauwwarm en dekken het voerapparaat lekker warm toe. Om te voorkomen dat de bijen het voer niet vinden, laten we even een monster van het lekkers ter kennisname op het volk druppelen. De bijen volgen het zoete spoor dan wel. Bij koud weer vloeibaar voeren is bijenmoorden. De dag na het voeren vliegen de bijen beslist druk uit en vele keren dan niet terug als het koud is. We moeten dus zeer zorgvuldig zijn in de keuze van het tijdstip en anders liever borstplaat geven. Vloeibaar voeren doen we alleen 's avonds. Recept: Twee delen suiker in een deel kokend water oplossen.

We moeten hier even een opmerking maken, die voor alle maandpraatjes geldt. En eigenlijk voor alle imkerslektuur. Als we een bepaald tijdstip noemen, dan klampe men zich daar niet aan vast. De tweede helft van Maart kan wel eens verschuiven naar 10 Maart, maar ook wel eens begin April worden. Dat hangt af van het weer en van de streek waar we imkeren. Het Noorden is altijd later dan het Zuiden. Data en tijdstippen geven we dus enkel om de gedachten te bepalen en om er verder naar bevind van zaken van af te wijken.

Ook als er natuurlijke drinkplaatsen genoeg zijn in Uw omgeving, is het aardig om een bijenkroeg te hebben. De imker kan op dit terrein zijn vindingrijkheid botvieren. We dressereren de bijen op de kroeg door een beetje honing aan het water toe te voegen. Als de klanten eenmaal geregeld komen, is dat niet meer nodig.

Als de ene imker in het voorjaar een bezoek brengt aan de andere, kan het gebeuren, dat er een plotselinge pauze in hun gesprek valt, als ze

een rijtje „kleine” volken op de stal aantreffen. De eigenaar legt dan uit hoe slecht het najaar wel was. En de gast is te beleefd om het tegen te spraken. Hoogstens zegt hij dat ze nog wel goed worden voor de heide. De schrijver van het maandpraatje zegt natuurlijk ook niets, die wil ook niet onvriendelijk zijn. Denkt U echter, dat er een bijenziekte in het spel is, stuur dan een monstertje bijen naar de bekende adressen. Verder zijn er inderdaad verschillende oorzaken mogelijk voor een slechte winter- of een slechte voorjaarsontwikkeling, die geheel buiten de macht van de imker vallen. Maar daar hopen we in het najaar op terug te komen. G.

Een verzoek

Aan het Laboratorium voor Vergelijkende Fysiologie te Amsterdam wordt voorbereidend onderzoek verricht in verband met de kunstmatige bevruchting van de bijenkoningin. Hiervoor is het noodzakelijk dat we reeds in de loop van April over enige koninginnen kunnen beschikken.

Het volgende verzoek brengen wij daarom onder de aandacht van de Nederlandse imkers:

Het komt nogal eens voor dat volken na de overwintering dusdanig in sterkte achteruit zijn gegaan dat samenvoegen noodzakelijk is.

Er blijft hierbij van elke twee volken één koningin over, en het is deze koningin die wij gaarne van U zouden ontvangen, zo nodig tegen vergoeding.

Van imkers die tot samenvoeging van volken willen overgaan of die op andere wijze een overvloedige meer tot onze beschikking kunnen stellen ontvangen wij gaarne bericht. Voor de verzending, die voor onze rekening komt, wordt dan een verzendkooitje toegestuurd.

In het belang van het welslagen van de voorgenomen proeven, die immers voor de praktijk van zoveel belang kunnen zijn, rekenen wij op uw aller medewerking.

Dr. J. DE WILDE,
Fysiologisch Laboratorium,
Rapenburgerstraat 136,
Amsterdam-C.

EEN OOSTENRIJKS BIJENBOEK

Hans Peschetz uit Kärnten, Oostenrijk, schreef een boek dat tot titel heeft: „Der Weg zur besten Honigbiene”. (De weg voor het verkrijgen van de beste honingbij). Uitgever is Ploetz & Theis, Wolfsberg, Kärnten. Het is een boek, dat iedere imker, die belang stelt in rasverbetering, met plezier zal lezen.

Het bevat hoofdstukken over de geschiedenis van de Kärnter- en Krainer-bij, lief en leed van de koninginneteler, de wetten van Mendel, het gebruik van bevruchtigingskastjes (model Zander, maar nog kleiner en toch beste bevruchtigingsresultaten). Honderd foto's en tekeningen verlichten de tekst, waaronder een afbeelding van een Nederlandse bijenstand. Het is een boek van de praktijk en voor de praktijk.

Bilthoven.

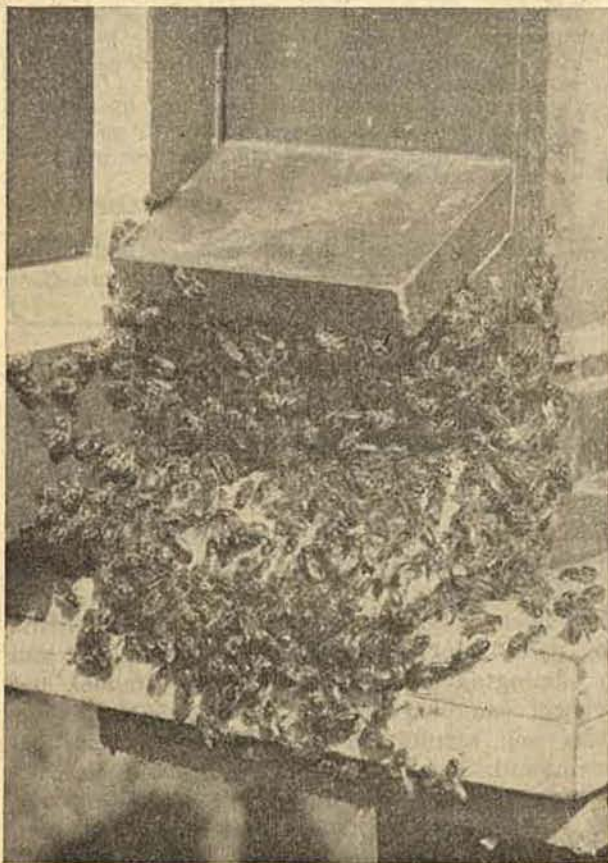
J. H. VAN DIJK.

Bespuiting van het Koolzaad

Was tot voor enige jaren het vervoer naar en van de koolzaadvelden het probleem, thans, nu er meer gelegenheid is, wordt dit op de achtergrond gedrongen door het probleem, dat door de bespuitingen opgeworpen wordt. In 1948 hebben imkers der afd. Leiden, welke hun bijen ten Zuiden van de Rijn geplaatst hadden, dit terdege ondervonden. Hadden zij, die met hun bijen naar de Haarlemmermeer en de polders ten Noorden van de Rijn getrokken waren, redelijke tot goede opbrengsten, eerstgenoemden hadden of in het geheel geen of slechts geringe hoeveelheden honing, al naar gelang ze, ná de vlucht met hun volken voor de dreigende bespuitingen, al of niet waren teruggekeerd.

In mijn pogingen om betrouwbare inlichtingen over directe schade door bespuitingen te verzamelen heb ik gefaald. De ontvangen mededelingen waren te vaag of schenen overdreven. De algemene indruk echter, die ik door de diverse gesprekken verkregen heb is, dat de schade onder de meeste omstandigheden nogal mee valt. Zo gaf b.v. een kast, die bij de vlucht noodgedwongen achtergelaten was, nog een redelijk goede opbrengst in tegenstelling met die welke een tijdlang elders waren ondergebracht.

Deze kast had niet in het koolzaadveld gestaan,

Aan het vlieggat van de observatiekast

doch een 75 à 100 meter er bezijden. Wel had dat volk, naar de mening van de eigenaar, veel vliegbijen verloren, maar ik vraag mij af of dat zonder het bespuiten van het koolzaad toch ook niet het geval geweest zou zijn, door slijtage en anderszins. Op de vergadering van de afdeling Zuid-Holland vertelde een afgevaardigde mij, dat hij twee kasten had gehad op enige afstand van een bespoten koolzaadveld, dat hij deze kasten door omstandigheden aan hun lot had moeten overlaten en dat zij, niettegenstaande ze bevolkt waren met twee zijner minste volken, toch nog een behoorlijke opbrengst hadden gegeven. Hij schreef dat toe aan het feit, dat ze niet in het koolzaad hadden gestaan en de bespuiting was geschied met een stof welke zulk een onaangename reuk had, dat de bijen zeker het koolzaad tijdens en kort na het bespuiten hadden gemedend.

Op blz. 180 van ons maandblad zegt Ir. Mommers aan het slot van de waarneming van 7 Mei, dat de geur van Californische pap misschien de oorzaak is, dat de ene boomgaard minder bevolgen wordt dan de andere. Zie hier, zijn dat niet vingerwijzingen in de richting, waarin de oplossing van het bespuitingsvraagstuk moet gezocht worden?

De aanbevelingen die in het voorjaar 1948 door de radio gegeven zijn, om niet tijdens de bloei en alleen 's morgens vroeg te bespuiten, kunnen m.i. niet veel effect sorteren. De oppervlakten zijn te groot, de loonspuiters, die dit werk verrichten, kunnen dit niet binnen zo'n kort tijdsbestek volbrengen, zodat er van die aanbevelingen die tegen hun belangen ingaan, niet veel terecht komt.

Het sluiten van de kasten heeft ook zijn bezwaren, voornamelijk door de afstanden en de onzekerheid over het tijdstip van de uitvoering van de voorgenomen bespuitingen.

Indien de meningen van bovengenoemde imker en Ir. Mommers juist blijken, zouden wij ten zeerste gebaat zijn indien de te verspuiten of verstuiven stof een sterke, de bijen afschrikkende geur heeft, hetzij uit zich zelve, hetzij door toevoeging van een bepaald parfum (zou carbol niet geschikt zijn?) Deze geur moet natuurlijk na korte tijd weer in zoverre verdwenen zijn, dat de bijen op het koolzaad wederkeren. Wanneer er kans bestaat, dat een veld bespoten zal worden, moet met de gewoonte, de volken in het koolzaad te plaatsen, gebroken worden en een plaatsje op 100 à 150 meter afstand gezocht worden. Bij bespuiting zal de schade dan vermoedelijk zeer gering zijn en slechts enige bijen, die door de bespuiting overvallen worden, zullen er aan ten offer vallen.

Ligt hier niet een taak voor onze bijenteeltconsulenten om in samenwerking met Landbouw een en ander nader te onderzoeken en indien inderdaad een oplossing is gevonden, zo nodig wettelijke voorschriften uit te lokken?

B. MEIJN, Leiden.

Er wordt aan gewerkt! (Red.)

HET VOEDERBAKJE

IN de donkere dagen rond Kerstnis heb ik me onledig gehouden met het inbinden van de na de oorlog verschenen Groentjes. Dat is een heel aangename bezigheid, want al werkende heb ik de verschillende artikelen nog eens weer nagelezen. En zo heeft me het aantal onderwerpen over „Voederbakjes” ten zeerste getroffen:

dat van Joustra (Mei 1947);
 dat van Struivig de Groot (Juni 1947);
 dat van Mommers (Augustus 1947);
 dat van Dijkstra (Januari 1948).
 dat van Broeder Adam in verschillende afl.).

Al deze bakjes hebben onmiskenbare deugden. Maar.... ideaal zijn ze niet. Het grote nadeel bestaat m.i. hierin, dat de kleverige massa, die uiteindelijk op de bodem blijft liggen, na herhaald bijgieten gaat gisten of draderig wordt.

Het meest praktisch is — dunkt me — het bakje (bak) van Mommers in combinatie met die van Struivig de Groot.

En ook deze kruising is voor verbetering vatbaar. Struivig de Groot maakt onder de bodem een rand van 1 cm hoog. Ik maak die rand aan de ene korte zijde $1\frac{1}{2}$ cm en aan de tegenovergestelde zijde $\frac{1}{2}$ cm hoog, zodat het bakje helt naar de drinkplaats toe en de bodem dus droog loopt.

Verder maak ik de bodem van zink en daar het bakje past in de sponning van de dekplank van Dijkstra (Januari 1948), blijft het voer steeds ideaal warm.

De zijwanden van mijn bakje zijn van betrekkelijk dik hout (1 à $1\frac{1}{2}$ cm) opdat geen warmte verloren

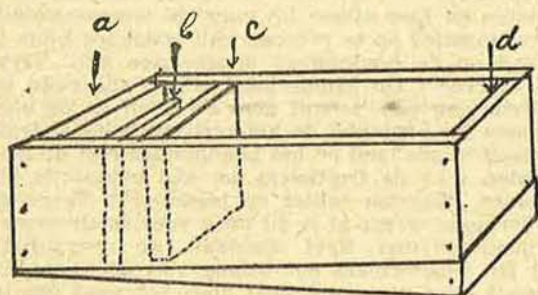

fig 1.

zal gaan. De naden maak ik dicht door een beetje was in het bakje te snipperen en de zinken bodem even boven een vlammetje te verwarmen, zodat de was smelt, waarna ik die door handig manoeuvreren in de daarvoor bestemde naden laat lopen. In fig. 1 mogen b en c niet méér dan 7 mm van elkaar verwijderd zijn om de bijen voor verdrinkingsdood te behoeden, terwijl de naar elkaar gekeerde wanden voor hetzelfde doel met een

rasp ruw worden gemaakt. De kier tussen c en de bodem pl.m. 3 mm.

Op het smalle stukje bijenweg tussen a en c leg ik een glaasje, dat na een paar dagen is vastgekit en op het suikerreservoir wordt een plankje gelegd (isolerend).

Volgens de lectuur hebben de bijen in 't vroege voorjaar veel water nodig en aangezien het weer dan meestal tamelijk ruw en koud is, vinden veel waterhaalsters dan een ontijdige dood.

Ik heb nu het voederbakje in de lengte in tweeën gedeeld door op de bodem een stuk zink te solderen, dat iets uitsteekt tussen de binnenwanden

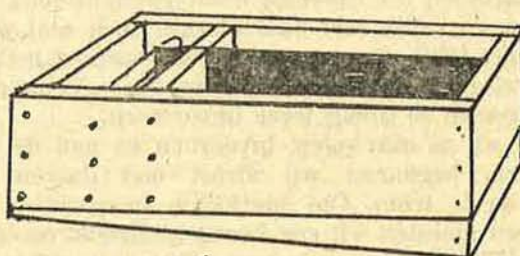

fig 2.

van b en d, waarin met een fijn sponningzaagje sneden worden aangebracht zó dat het uitstekende zink er juist in past, terwijl c ter plaatse wordt doorgezaagd (zie fig. 2).

In het smalle (pl.m. $\frac{1}{4}$) gedeelte giet ik lauw water en in het overige suikeroplossing. Verleden jaar heb ik deze water-suikermethode voor het eerst met succes toegepast; het water was eerder op dan de suiker. Toen het weer milder werd, bleef het water verder onaangeroerd. De voordelen van mijn bakje zijn:

1. Geen dode bijen door verdrinking (Dijkstra).
2. Geen vastklevende drijvers (Joustra).
3. Geen vuile bodem. (Alle overigen.)
4. Voeder op de juiste temperatuur.
5. Geen risico's bij waterhalen.

B. VAN BERGEN, Joure Fr.

„DE BIJENKROEG”

Zoo hier een staende meer, of water, zacht
 [in 't stroomen,
 Omtrent stá, smack'er dan wat wilgetacken in,
 Of groote steenen, opdat zy, naer heuren zin,
 Gelyck op bruggen, hier wat rusten, zoo 't
 [gebeure,
 Dat, daerze zitten, haer een dwarling
 [schichtigh steure,
 Verstroie, of dompele in het water, en den vloet,
 En zy, voor guure buy en dwarrelwint behoedt,
 De vleugels wijt en breed ontvouwende,
 [onder 't blaekeren
 Des zomerzonneshijns, zich zelfs hier
 [mogen baeckeren.....
 VERGILIUS

KONINGINNETEELT

Met veel belangstelling heb ik de proeven van **Dr. Minderhoud**¹⁾ (voor zover kenbaar gemaakt) gevolgd.

Nu lees ik in de Imkersalmanak, dat die pogingen zijn mislukt, maar niettemin zullen worden voortgezet. Daar ben ik blij om en ik hoop, dat andere koninginneteelers ook hun ervaringen en resultaten in het Groentje zullen mededelen.

Al is het een tiental jaren geleden, toch acht ik het nuttig mijn ervaringen van deze tijd te publiceren.

Zoals mag worden verondersteld is het bij velen bekend (door het plaatsen van de artikelen in het Groentje), dat een aantal leden van de Afd. Apeldoorn indertijd zogenaamde zwermvrije goudkoninginnen uit Amerika heeft geïmporteerd. Ze waren werkelijk zeer zwermtraag, doch niet voor de volle 100% en, wat de honingopbrengst betrof, vrijwel gelijk aan onze Hollandse bijen. Velen met mij zouden ze graag weer importeren.

Toen wij ze ontvingen, invoerden en aan de leg hadden, begonnen wij direct met darren en moeren te telen. Om soortechte bevruchting te krijgen moesten wij een bevruchtingsstation hebben. Wij slaagden er in een geïsoleerde plaats op de Hoge Veluwe te krijgen. Het resultaat was, dat wij voor 80% slaagden in reinbevruchting. Tevens nam ik proeven op mijn stal en op plaatsen, die ik daarvoor geschikt achtte, maar het resultaat was gewoonlijk: gekruiste moeren.

Op mijn zwerftochten ontdekte ik in een dennenbos 'n open plek, naar schatting groot $\pm 300 \text{ m}^2$, dat een ideaal station leek. Binnen een vrij grote straal werden geen bijen gehouden en er kwamen ook geen holle bomen voor, waarin een bijenzwerm zich kon nestelen.

Na verlof gekregen te hebben, bracht ik mijn darrenvolk en koninginnokastjes met onbevruchte moeren er heen. De jonge moeren werden alle soortecht bevrucht. In tegenstelling tot hetgeen ik gelezen heb, n.l. dat de moer hoog in de lucht wordt bevrucht, meen ik, dat haar instinct zegt, zich niet te wagen in verre of hoge vluchten, maar betrekkelijk kort bij haar woning de bruidsvlucht te volbrengen. Daar ik in de oorlogsjaren moest evacueren zijn verdere proeven achterwege gebleven.

Eénmaal, in 1945, kreeg ik weer een mooie grote gele moer (terugslag?), die ik in een goed volk invoerde; zij bleek een goede legster te zijn en het werd een prachtig volk, met vele goede eigenschappen. Het leverde een behoorlijk overschot aan honing. Haar nakomelingen waren veel donkerder van kleur, tot zwart toe.

Thans zijn al mijn volken weer gelijk onze Hollandse bij wat kleur betreft.

Apeldoorn

G. HUIJGEN

1) bedoeld worden de proeven van de K. T.-ver.

BOEKBESPREKING

Bij de N.V. Uitgevers-Maatschappij W. E. J. Tienck Willink te Zwolle verscheen: Het leerboek der Nederlandse Fruitteelt, onder Hoofdredactie van Prof. Ir. A. M. Sprenger in 2 delen tezamen ruim 1100 pagina's voor f 33.50.

Reeds lang heeft de fruitleelt in ons land gewacht op een goed volledig handboek over fruitleelt en thans is het zo ver. Alleen de naam van Prof. Sprenger zegt ons al voldoende, immers ook in de bijenteelt is Prof. Sprenger geen onbekende sedert zijn baanbrekende onderzoekingen inzake de onvruchtbaarheid der kerserboomgaarden in Zuid-Limburg, waarbij Prof. Sprenger het nut en de betekenis der bijen proefondervindelijk naar voren bracht.

Deel I. bevat de navolgende hoofdstukken: I. De biologie der fruitgewassen door Ir. J. P. v. Nieuwstraten; II. De keuze der grond en de grondbewerking; III. De bemesting, door Ir. G. Bakker; IV. Het gebruik van werktuigen en machines en de bouw van kassen, door Dr. Ir. E. W. B. v. d. Muyzenberg; V. De ziekten en plagen der fruitgewassen, door Ir. P. Hus; VI. De bijenteelt in verband met de fruitleelt, door Dr. Ir. A. Minderhoud; VII. De fruitleelt in de volle grond, door Ir. Joh. Bos; VIII. Deel II. De fruitleelt onder glas, door Ir. C. M. v. d. Slikke; IX. De economie van het fruitleeltbedrijf door Ir. J. J. van Hennik; X. Het bewaren van vruchten door Ir. T. van Hiele; XI. De conservering van vruchten door Ir. A. K. Zweede.

Ons imkers interesseert het meest uiteraard het hoofdstuk Bijenteelt in verband met de Fruitleelt door Dr.

Minderhoud. Uitvoerig gaat schrijver in op de wind- en insecterbestuiving en de rol die andere insecten dan onze honingbijen bij de bestuiving van ons fruit spelen, waaruit blijkt, dat dit zeer ten achter staat bij de honingbijen en hier alleen bij gunstige weersomstandigheden enigszins op te rekenen valt zodat we bijna uitsluitend op de honingbijen aangewezen zijn. Vervolgens bespreekt Dr. Minderhoud enkele theorieën over de bestuiving van 't fruit door de bijen en de eigenschappen der honingbij. In het kort wordt behandeld de bijenteelt in ons land en het bijenhouden met de mogelijkheden voor de fruitleelers om aan voldoende bijen te komen. Waarom echter de bijenmarkt Veenendaal niet genoemd wordt al is dit geen voorjaarsbijenmarkt begrijpen wij niet. Kort, duidelijk en overzichtelijk heeft Dr. Minderhoud het belang van de bijen in de fruitleelt naar voren gebracht doch het moet ons toch van het hart dat 12 pagina's over bijenteelt in een omvangrijk werk als dit toch wel wat erg krap is, wij hadden gaarne verschillende zaken iets uitvoeriger beschreven gezien speciaal het houden van bijen door de fruitleelers zelf of andere mogelijkheden.

Overigens een Standaardwerk dat er wezen mag op goed papier gedrukt met duidelijke foto's en tekeningen met bij elk deel een aparte uitvoerige inhoudsopgave foto's, figuren en geraadpleegde literatuur.

Een handboek van onschatbare betekenis voor de meer ontwikkelde fruitleeler. Moge het daarom ook zijn weg vinden bij vele fruitleeler-imkers en laten ook de imkers dit Standaardwerk eens na slaan eventueel uit een bibliotheek of anderszins.

C. PATER, Jzn.

Georganiseerd reizen naar het fruit

In aansluiting op het artikel „Georganiseerd reizen naar het fruit” in 't Januari-nummer. het volgende: Zij die volken willen plaatsen op het fruit door bemiddeling van de afd. Bunnik en Omstreken, kunnen dit thans opgeven met vermelding van het aantal kasten of korven aan: Achterdijk 27, of Prov.weg 68, Bunnik. Postzegel voor antwoord insluiten. Alle volken die men opgeeft worden geacht gehoord te zijn op de condities vermeld in Bijennieuws no. 2. Inschrijving in volgorde van binnenkomst. Zo spoedig mogelijk ontvangt men bericht of de volken geplaatst zijn en op welke plaats. Men worde echter niet ongeduldig daar aan de voorbereiding veel werkzaamheden verbonden zijn. De afd. Bunnik en Omstreken doet zijn uiterste best. Tot de commissie die deze organisatie regelt is thans ook toegetreden de heer W. H. v. d. Broek, Soesterberg, hoofdbestuurslid voor de provincie Utrecht. Getracht zal worden om de commissie

tevens nog met enkele fruittelers uit te breiden. In Maart zal een arbitrage-commissie benoemd worden, terwijl zo spoedig mogelijk bekend gemaakt zal worden aan welke eisen de te leveren volken moeten voldoen.

Dit zal vastgesteld worden naar gelang de uitwintering der volken is. De bijenvolken worden zoveel mogelijk dusdanig geplaatst dat de vervoerkosten voor de imkers zo laag mogelijk zijn. Bij de indeling zal zoveel mogelijk met de wensen rekening gehouden worden.

De bloeitijd van 't fruit valt vermoedelijk in April-Mei. De vooruitzichten zijn zeer gunstig, gezien de rijke bloem- en gemengde knopvorming bij alle vruchtsoorten. Zie eventuele verdere mededelingen in het April-nummer.

Ook de fruittelers kunnen nog steeds volken aanvragen.

C. PATER Jzn.

Bijenmarkt te Purmerend

Voor de op Woensdag 13 April 1949 te houden bijenmarkt in de marktstad Purmerend bestaat in wijde kring grote belangstelling, vooral onder de fruittelers in Noord-Holland, die steeds met een groot tekort aan bijenvolken hebben te kampen.

Hoe groot dit tekort wel was kon eigenlijk niemand met enige zekerheid zeggen. Een dit voorjaar gehouden telling van bijenvolken in Noord-Holland benoorden het IJ en het Noordzeekanaal, heeft hierin enig inzicht gegeven.

De totale oppervlakte open fruit in genoemd gedeelte van Noord-Holland is ongeveer 1500 H.A. en het aantal bijenvolken 4985 stuks. waarvan heel veel volken nimmer in de boomgaarden komen, doch altijd in stad of dorp blijven staan. Indien nu eens al deze volken wel op het fruit geplaatst worden en wij rekenen dan het minimum van 5 volken per H.A., dan zouden er in de bloeitijd van het fruit nog minstens 2500 volken nodig zijn. Door fruitkwekers en bijenhouders is al jaren het gemis gevoeld van een bijenmarkt in Noord-Holland en nu Burgemeester en Wethouders van Purmerend voor dit doel aan de afdeling Beemster van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland een prachtig in de stad gelegen marktterrein hebben aangeboden, zal deze markt het voor velen gemakkelijk maken bijenvolken aan te schaffen of aan te vullen.

Ook voor aanvoerders van bijenvolken zal Purmerend zeer zeker een goede markt zijn, waar zij voor goede bijenvolken gretig afnemers zal vinden.

Eventueel gewenste inlichtingen worden gaarne verstrekt door de vanwege de afdeling voorlopig aangestelde marktmeester, de heer J. Worp, adres: Westerstraat 71, Purmerend.

AANVULLENDE MEDEDELING

Organisatie Huur en Verhuur van Bijenvolken van Imkers en Fruittelers.

Tot de Organisatiecommissie zijn thans ook toegetreden 2 leden van het Bestuur der Nederlandse Fruittelers Organisatie van de Kring Utrecht namelijk de heren P. Kalkman te Amersfoort en B. Jongerius te Houten. Opgave van bijenvolken zo spoedig mogelijk.

Wij vermelden nog dat de prijs als vergoeding der bijenvolken voor het kasfruit bedraagt f 10.25 per kast en f 9.75 per korf, netto bedrag voor de imker, vervoer voor rekening van de imker, administratiekosten zijn hier dus af. Speciaal voor het centrum Westland hebben wij nog enige volken voor kasfruit nodig. Imkers uit het Westland die hier gebruik van wensen te maken gelieven dit zo spoedig mogelijk op te geven aan onze correspondentieadressen. De condities voor de vollegrondfruitteelt blijven ongewijzigd.

Ook het landelijk bestuur der N.F.O. zegde zijn medewerking toe door het publiceren over onze organisatorische huur en verhuurregeling in hun orgaan „De Fruitteelt”. Zie in het Aprilnummer eventueel naar verdere mededelingen hieromtrent en de condities voor de imkers inzake wat onder voldoende sterke volken verstaan wordt. De bloeitijd van het vollegrondsfruit valt vermoedelijk in April, van kasfruit eerder. C. PATER Jzn.

In verband met de belangrijkheid hebben wij deze nagekomen mededeling nog opgenomen. (Ongecorrigeerd). Red.

Bijenmarkt te Dordrecht

Bij het ter perse gaan van dit nummer vernemen wij nog, dat de tiende voorjaarsbijenmarkt te Dordrecht zal worden gehouden op Vrijdag, 8 April a.s.

BIJ de titel van dit stukje had ik gaarne nog een woord geplaatst, dat eigenlijk de grondslag is voor die eigenaardige bezigheid, die jongeren en ouderen op de meest verschillende wijze en onder de meest uiteenlopende levensomstandigheden hebben aangegrepen en dat hen, als het hen inderdaad heeft gegrepen, niet meer loslaat. Liefde is niet alleen een overdreven, maar zelfs een wat belachelijk woord in dit verband, geschikt voor sentimentele liefhebbers. Maar een uitgesproken voorliefde moet er zijn, waarbij andere ambities op de achtergrond komen. Zoals er knapen zijn, die zich voelen aangetrokken tot knutselen, tot techniek, voorbestemd om goede vaklui, bekwame ingenieurs te worden; anderen, wien het reeds vroeg in het bloed zit de natuur in te gaan, die voor dieren, planten en bloemen een meer dan gewone belangstelling koesteren en die men zich op de biologie ziet werpen, als ze de kans krijgen, zo moet ook in de rechtgeaarde bijenman iets leven, dat hem voor altijd aan het leven der bijen verbindt. Dat verband, die band, die voorliefde, hoe zeer ook in verschillende graad aanwezig in ons bijenmensen, moet de grondslag zijn voor een blijvende, nimmer meer verflauwende belangstelling voor alles, wat „der bij” is.

De veel gebruikte eretitel met de nodige omzichtigheid gehanteerd, dat men tot „bijenvader geboren” moet zijn, heeft veel waars in zich. Daarbij wil ik in het midden laten of het volgende oude Chinese spreekwoord door ons volledig kan worden onderschreven: Wil je een uur lang gelukkig zijn, bedrink je; wil je drie dagen gelukkig zijn, ga trouwen; een week lang, slacht een varken en eet het op. Wil je echter je hele leven gelukkig zijn, wordt imker.

Wellicht zijn er onder de lezers van deze opmerkingen enkelen, die zullen denken, dat het vanzelfsprekend is, dat men voor het bijenhouden een bijzondere aantrekking moet hebben, anders begint men er niet mee. Hoevelen begonnen niet met geestdrift en namen na enige jaren weer afscheid en hoevelen blijven het, omdat ze het wel interessant vinden, een leuke hobby en de honing hun toelicht, maar imker, bijenvader worden ze niet, het zijn pseudo-imkers.

Behalve de voorliefde zijn er de twee hierboven geplaatste woorden, die ons succes in de bijenteelt beslissend bepalen en die ons na verloop van tijd tot imker kunnen stempelen. En de wijze waarop wij die kennis opnemen en die ervaring ons tot een levend bezit maken, moeten dus door de voorliefde worden gedragen.

Uitgaande van het feit, dat allen, die zich met de bijenteelt gaan bemoeien, minstens één boek of boekje hebben gelezen en dus in grote trekken iets van het leven der bijen afweten, dient de vraag gesteld, hoe men deze kennis verwerkt. Het antwoord zal luiden: door waarneming, door de praktijk te toetsen aan de theorie.

Nu is het mijn bedoeling niet hier te schrijven

voor beginners, noch voor „oude rotten”, voor klein- of groot-imkers, ik zou haast willen zeggen, ik schrijf voor mezelf en toch ook al weer wil ik met die imkers van gedachten wisselen, die reeds jaren bijhouden, begonnen zijn met meer of minder geestdrift en kennis hebben gezocht langs velerlei wegen, nu 10, 20 en meer jaren imker zijn en die misschien met mij een soort balans willen opmaken aangaande de aard, het karakter van hun kennis en ervaring.

Meer dan 25 jaar heb ik zelf bijen gehouden en ik heb mij in de laatste paar jaren vaak afgevraagd: Wat wéét je nu eigenlijk van het bijenleven? Leef je nog steeds met je bijen mee; doe je het werk nog steeds met echt genoegen of doe je het in hoofdzaak automatisch?

Laat ik de bekentenis doen, dat ik van ons maandblad bijna 30 jaargangen weer eens door mijn handen liet gaan. Ik bekeek eerst de „in-

Kennis en

houden”, ik las verscheidene maandkalenders over vele jaren, ik las er vele met een zeker genoegen en met een ander oordeel als bij eerste lezing; met mijn ervaring als toets was ik in staat het vele goede dubbel te waarderen. Er zijn jaargangen van ons blad, waarbij men werkelijk denkt aan enkele zeer goede buitenlandse bladen, jaargangen, die inderdaad rijk zijn te noemen, waarin men reeksen artikelen aantreft van grote waarde, waarin o.a. goede waarnemingen omtrent weersgesteldheid voorkomen, regelmatig opgenomen en op tijd vermeld en waarin de actuele zaken op een wijze worden behandeld, die getuigen van een grote deskundigheid en intensieve belangstelling. Zij zijn het levend bewijs, hoe rijk het gebied der bijenteelt is. Vaak bedacht ik, dat zovelen met een lange en grondige ervaring, zij, die een goede en betrouwbare werkmethode zich na lange tijd hebben eigengemaakt, zoveel nut konden doen door neer te schrijven hoe ze gekomen waren aan dat kostbaarste, wat er is, in elk vak, getoetste ervaring, getoetst, niet éénmaal, maar vele jaren aaneen. In de jaargang 1937 van het maandblad gaf ik de vertaling van een stukje, voorkomend in een Zwitsers bijenblad over „wetenschappelijk waarnemen en denken”.

Deze raadgevingen moeten wij, ook de oude rotten, nog eens overlezen, maar bovenal ter harte nemen. Zij zullen de waarheid in deze gulden woorden neergeschreven, erkennen, als reactie zal een enkele zijn traagheid overwinnen en wat van zijn kostbare ervaring willen loslaten.

Bij mijn overpeinzingen ben ik nog meer gaan begrijpen. Voor mij hebben de voor velen schijnbaar meer theoretische dan praktische kanten van

het bijenleven wederom een nieuwe kleur gekregen. Het zijn zaken, waarover in de bijenboeken min of meer uitvoerig wordt geschreven. Een paar hiervan wil ik noemen. Het instinctleven, de arbeidsverdeling, de warmteregulatie, het vlieggatverkeer, zijn levensverschijnselen in het volk, welke, behalve hoogst interessant, een dergelijke betekenis hebben, dat men zich omtrent de aard van deze verschijnselen en bovenal het verband tussen deze onderling niet genoeg bewust kan zijn om van de praktische gevolgtrekkingen des te meer te kunnen profiteren.

Er is een boek, dat ik, naast andere, om zijn verschillende kwaliteiten zeer hoog heb, geschreven door een Zwitser, Kramer, en waarvan de eerste druk in 1898 uitkwam, dus juist 50 jaar geleden. In 1941 verscheen de 8ste druk. Het heet „Rassenteelt” en is m.i. een praktische combinatie van kennis en ervaring; het bevat hoofdstukken,

ervaring

die ik steeds weer met het grootste genoegen lees. En daarvan is een der aantrekkelijkste dat van het **instinctleven**, waarvan de schrijver zegt, dat de juiste beoordeling en leiding van dit leven voor de fokker een grote betekenis heeft en waarin ook, zoals deze vader der Zwitserse rassenteelt opmerkt, het geheim is gelegen van het **teeltkundig succes**. Steeds ben ik meer overtuigd geraakt van het feit, dat het succes van de imker, ook zonder dat hij rassenteelt of welke andere teelt bedrijft, zo belangrijk groter zou kunnen zijn, als hij zich bij het beoefenen van zijn bijenwerk door deze kennis meer liet leiden. Kramer en na hem enige chefs van de Zwitserse rassenteelt hebben zich in het wezen dezer instincten telkens weer verdiept en aldus een stuk bijenleven belicht, waarvan de kennis inderdaad de grondslag dient te zijn van al onze maatregelen van verpleging en behandeling. Want verpleging kan niet mechanisch geschieden. Dit woord draagt in zich een complex van handelingen, die elk voor zich haar zin hebben. Het ware verplegen veronderstelt toch een zich geven, een medeleven, ik zou haast zeggen een soort liefde voor hetgeen verpleegd wordt.

Volledigheidshalve noem ik hier de instincten: het saamhorigheidsinstinct, de broed-, de bouw-, de geslachts-, de zwerm-, de haaldrift, het regeneratie- en het verdedigingsinstinct. Dit alles is natuurlijk een deel van onze kennis geworden, maar leeft het in onze ervaring? Beseffen wij, hoe alles in elkaar grijpt, hoe alle instincten van elkaar afhankelijk zijn, verweven met de situaties van tijd en weersgesteldheid en van de drachtbronnen?

En dat het proces der **arbeidsverdeling** met deze instincten organisch samenhangt, ligt in het wezen dezer drijfkrachten besloten.

Wij nemen dit alles maar zo, dat fijne gedoe, dat wondere spel, dat zich steeds maar door in de woning van het bijenvolk voltrekt, waarbij, als in een welbewuste samenleving, ieder lid zijn plaats heeft aangewezen, zijn taak verricht. Zogende, bouwende, halende bijen werken in een harmonische verhouding instinctmatig samen, niet als uitloeijsel van overleggingen, maar als directe uiting van de groei van bepaalde organen. Ik noem hier, welbekend, de groei der voedersap- en wasklieren, bij het ouder worden de teruggang en het werkloos worden van deze, processen, die weer in verband staan met de opname van bepaalde voedselbestanddelen, eiwit en vet (stufmeel) of suikers.

Wij denken bij de behandeling en verpleging onzer bijen niet steeds, misschien nooit aan instincten en arbeidsverdeling en toch, als wij ons dit goed bewust waren, wat zouden wij nauwgezet waken voor een goede voedselverzorging, voor een goede ontwikkelingsgang, voor gelegenheid tot uitleving der broed- en bouwdrift, zodat een sterk en krachtig haalvolk het verdiende loon is van ons denken en doen. En wonen we in een bijzonder gunstige streek, dan behoeft de voedselkwestie geen zorg te baren, maar blijft het ingrijpen om tot het sterke volk te komen over door te zorgen voor onberispelijke bouw en ruime broedgelegenheid, daarbij rekening houdend met de diamanten regel van Dzierzon, de 40-dagen-periode. Wat ligt ook in deze regel niet een klein probleem waarvan bij heel velen, theoretisch en praktisch maar pover weinig wordt begrepen, laat staan dat er volledig rekening mee wordt gehouden. Is gebrek aan tijd voor waarneming bij velen de oorzaak?

Ik wil nog wijzen op het gebruik en de regelmatigige contrôle van het bouwraam, dat belangrijke middel om de stemming, het wisselspel der driften, te peilen. Zijn er vele imkers, die het systematisch gebruiken en als „barometer” hebben leren waarden?

Wat **bouwvernieuwing** betekent en welke invloed deze op de ontplooiing der krachten, levend in het volk heeft, is een zaak, aan hen, die deze krachten op allerlei wijzen hebben nagegaan en gecontroleerd, door en door bekend en waaraan zij hun vreugde nog steeds hebben.

Van de verwerking der zwermdrift en de meest gunstige oplossing hiervan, wil ik slechts opmerken, dat wij vele methoden kennen en wellicht één ervan tot de onze hebben gemaakt. De grootimkers hebben hun vaste en vanzelfsprekend goede methode, maar de kleine man van 4-6 volken? Weet hij met vaste hand deze drift zodanig te leiden, dat hij steeds zeker is zijn volken „klaar” te hebben als de bloemen opengaan? Heeft hij enige jaren proeven genomen, zijn kennis en jonge ervaring getoetst aan andermans er-

varing en is hij tot een besluit gekomen of nog steeds twijfelend?

Er zijn vaak moeilijke vragen omtrent punten, waarvan men wel weet, dat ze grote waarde moeten hebben voor het prestatievermogen van een volk, maar waarop het antwoord niet door de praktijk is te geven. Daarvoor wordt een waarneming vereist, welke slechts weinigen of niemand kan opbrengen en dat de taak zal blijven van het systematisch onderzoek, indien de uitkomsten betrouwbaar zullen zijn.

Ik noem er één, de levensduur der bij in alle tijden van het jaar, zowel in de overwinteringstijd als in de rest van het jaar, niet het minst in de drachtperiode. Velen van ons zullen wel eens hebben gelezen, dat een langere levensduur wellicht een eigenschap is, eigen aan bepaalde stammen, waarvan de bijen b.v. een week ouder kunnen worden in de drachtijd dan die van andere. Maar ook, hoe de levensduur van elke willekeurige winterbij voor een groot deel wordt beheerst door de meer of minder krachtige eiwit-voeding bij de inwintering. Schrale of slechte stuifmeelpositie voor de in maanden Augustus—September geboren bijen zal een jonge generatie de winter doen ingaan, waarvan het vetlichaam niet voldoende reservestoffen heeft ongenomen. Dit vetlichaam is nu blijkens verschillende onderzoekingen mede de bron van kracht en weerstandsvermogen. dus ook van invloed op de levensduur. Deze zeer belangrijke zaak te weten zal de imker er toe brengen op alle wijzen voor stuifmeelbronnen te zorgen. Doet hij dit niet of kan hij dit niet, dan heeft hij te rekenen op een sneller afsterven. Waar alle deskundigen het over dit punt eens zijn en alle ervaren en nadenkende imkers dit op alle wijzen nastreven, daar moet dit kleine probleem: levensduur en voeding voor ieder imker steeds een punt van levendige belangstelling zijn. Deze soort kennis zal zijn ervaring verdiepen en zijn succes vermeerderen.

Het vlieggat is voor mij de baro- en thermometer tegelijk, hoor ik oude imkers zeggen. En dat zal men deze (en ook wel jongere volbloed-imkers) volmondig kunnen toegeven. Over het vlieggatverkeer is door een imker een boekje van meer dan 100 bladzijden geschreven. Maar vlieggatwaarnemingen, zodanig verricht, dat men er behoorlijke gevolgtrekkingsen uit kan maken, kosten tijd, geduld en scherpe aandacht.

En wie kent zijn **bijenwilde**? Zodat hij weet, waar-ov hij plaatselijk rekenen kan, alsmede de aan zijn drachtgebied grenzende omgeving, waar hij door korte reizen vaak de gelegenheid vindt een goede oogst te maken? Kennis en ervaring spelen bij de beoordeling van de weide een rol, waarover weinig woorden behoeven gezegd te worden.

Ik wil deze opmerkingen, die ook een waarschuwing inhouden, dat wij, bijenhouders, theoretisch niet inslapen bij onze praktische arbeid, menende wellicht, dat wij er alles wel van weten, besluiten met enkele woorden aan te halen van meesters in

de bijenteelt, woorden, welke voor alle tijden zijn geschreven en waarmee ook wij, hetzij oud of jong, maar alle beziel met de ware imkerslust, van harte zullen instemmen. Het zijn woorden, die men in verschillende oude nummers van binnen- en buitenlandse bijenbladen kan aantreffen, maar hier in het verband met het voorgaande een bevestiging mogen zijn van de door mij gemaakte opmerkingen.

Wat van een imker vereist wordt, drukt **Doolittle**, Amerikaan, op de volgende wijze uit: „Evenals alle andere takken van de landbouw vordert de bijenteelt van de bijenteler zorg en ondervinding. Zij die een grote neiging hebben tot uitstellen en verwaarlozen, zullen wel doen zich niet met de bijen te bemoeien. Wilt gij met de bijenteelt succes hebben, dan moet gij er zo in verdiept raken, dat gij steeds aan bijen denkt, over bijen spreekt, van bijen droomt en dat het U nooit verveelt om ze te bestuderen. Welslagen zal uw deel zijn, als ge in al hun behoeften tijdig weet te voorzien en de juiste bewerking ter juister tijd weet uit te voeren”.

Dengg, een Duits bijenteeltkundige wiens woorden door **Miller**, de vader van de tegenwoordig in Amerika geldende school van de bijenteelt worden aangehaald, zegt het op de volgende wijze: „Gelezen, maar vergeten! Men wil geen herkauwer zijn. Men wil geen onderricht, maar tijdverdrijf”. Het kostbaarste „materiaal” van onze bijenteelt zit niet in wetenschappelijke verhandelingen. Het bestaat veel meer uit de inhoud van de oude „bijencourant” en uit de voorkomende, dikwijls heel toevallige waarnemingen en mededelingen van enkele imkers, zoals die in alle mogelijke tijdschriften verstrooid zijn. Niemand heeft de tijd, noch het geld of de lust om dit kostbare materiaal te verzamelen en te ziften.”

Ik wil in het midden later of een vergelijking tussen „Kennis en Ervaring”, zoals hier door **Dengg** wordt gemaakt, juist is. Niet het één of het ander, maar het één en het ander, heeft, ook voor de bijenteelt natuurlijk, zijn volle waarde. Over de verdiensten van het wetenschappelijke onderzoek tot heil der bijenteelt hoop ik hier later nog eens een voor de praktijk nuttig overzicht te mogen geven en wil ik trachten aan te tonen, dat niet alle theorie „grauw” is.

Tenslotte de ook door de meesten van ons wel meer vernomen maar ook door zovelen verwaarloosde waarschuwing van Berlepsch, een der grondleggers van de moderne bijenteelt: Voor alles, beoefen de theorie, anders blijf je een praktische stumper, je leven lang.

voorburch.

Dr. A. WINKEL

PRIJS DER ADVERTENTIES

Per 1/1 pagina	f 150.—	Per 1/4 pagina	f 25.—
Per 1/2 pagina	f 80.—	Per 1/16 pagina	f 15.—
Per 1/4 pagina	f 45.—		

Speurbijtes worden alleen bij vooruitbetaling opgenomen. Zij kosten f 1.50 per 20 woorden; elke 4 woorden méér 30 ct.

UIT DE JAAGKIEPS

De Redactie van Gleanings schrijft in haar nummer van April 1947:

De wereldproductie van honing en was. Hierover zijn nooit volledige gegevens verstrekt. Het Departement van Landbouw (V.S.) heeft alle beschikbare bronnen nagegaan en schat, dat het gemiddelde jaarlijks ruim 360.000.000 kg zal zijn. De Soviet-Unie en de V.S. gaan aan de kop en vóór 1940 kwam Duitsland op de derde plaats. Voor bijen was zijn de cijfers ook geschat en wel op ruim 17.000.000 kg. Er zou veel meer gewonnen kunnen worden, wanneer er meer aandacht aan de kleine partijtjes werd besteed. De Sovjet-Unie met een opbrengst van 2.560.000 kg gaat aan de spits met de V.S. op de tweede plaats.

Men kan veilig aannemen, dat deze gevallen eerder groter dan kleiner zijn geworden. er komt dus heel wat honing aan de markt en het is thans over de gehele wereld de grote vraag, de honing lonend aan de man te brengen. In September 1947 toen wij onze honing nog tegen f 6.— per kg grif kwijt konden, hield op een Wander-vergadering in Zwitserland Dr. J. Häni uit Bern een voordracht over honing en honingzorgen, waaruit de volgende grepen:

Bij het gebruik van 500 gram honing komt volgens Tiehe zoveel warmte vrij, dat, kon men deze ophopen, ze in staat zou zijn 164 liter water van nul graden aan het koken te brengen.

Zwitserland is het land met de hoge invoerrechten op honing. Om de honing van eigen bodem te beschermen werd in 1934, 1935, 1936 en 1939 de invoer beperkt door de importeurs te verplichten, evenveel inlandse honing over te nemen als zij wensden in te voeren, maar door de slechte oogst in 1936 en 1937 moest deze maatregel weer opgeheven worden.

In de oorlogsjaren was de eigen oogst slecht en waren de consumenten gedwongen buitenlandse honing te gebruiken; de invoer was het grootst in 1946 n.l. 4.000.000 kg tegen een eigen opbrengst van ongeveer 2.500.000 kg. De invoer voor 1947 werd op minder geschat en wel 1.600.000 kg. Hier ligt een gevaar voor de Zwitserse imker en men moet zeker daarop wijzen, dat niet alle overzee honing zonder meer als minderwaardig is te beschouwen. Australië, Nieuw-Zeeland en de V.S. hebben eveneens controle op de honing en leveren prima waar.

De Zwitsers hebben een reeks slechte jaren gehad: de gemiddelde opbrengst over de jaren 1927-1936 was 7.1 kg en van 1937-1946 slechts 5.3 kg. Honingzorgen kunnen veroorzaakt worden zowel door rijke oogsten als door veelvuldige slechte jaren.

Spreker eindigde met: „Men vergete vooral niet

door de materiële zorgen de ideële kant van de bijenteelt. Hieruit scheidt de imker steeds weer hoop voor de toekomst. De jaren 1918-1928 en 1938 waren zeer goede tot goede honingjaren. Laten we er vast van overtuigd zijn, dat het jaar 1948 deze rij zal voortzetten en de imker voor zijn volhouden in de lange slechte tijd met een rijke honing-oogst zal belonen”.

Inderdaad schijnt spreker gelijk gekregen te hebben. want volgens berichten in de Zwitserse B'enenzeitung 1948/11 was het gemiddelde voor het Duits-sprekende gedeelte van het land 10.2 kg, het hoogste sinds 1939.

In het December-nummer van hetzelfde blad zegt de Honing Contrôle, dat de ingevoerde honing van overzee de fijne Zwitserse honing wel kan beconcurreren wat de prijs aangaat, maar niet wat de zuiverheid en de kwaliteit betreft.

„De beste bescherming van het Zwitserse product is de kwaliteit”.

In Noorwegen heeft de Staat de honingmarkt en de controle op bijenziekten overgenomen. De honing wordt in genormaliseerde verpakking en versuikerd verhandeld (Gleanings 1947/9).

In Zweden wordt weer op een andere wijze aan de honing-afzet gewerkt: De imkers-vereniging heeft een eigen honingetiket, dat alleen de leden mogen gebruiken. Hierop wordt een winst van ongeveer 14.000 gulden gemaakt, terwijl deze op het glaswerk 17.600 gulden was. De winst op de etiketten wordt gebruikt voor het reclame-maken voor honing, die op het glaswerk is voor de bestrijding van bijenziekten (Scottish 1948/2).

Volgens Gleanings 1948/10 werd, om te weten te komen wat de bijenhouders van de Staat Minnesota het meest dringend probleem vonden aan 14 bijenhouders de vraag gesteld: Wat heeft de Amerikaanse bijenteelt het meest nodig. Het was niet vreemd dat het merendeel der antwoorden betrekking had op de afzet van honing.

„Organisatie van en eenheid in de honinghandel op een nationale basis zou onze chaotische toestand opheffen”.

Op 27 en 28 September 1948 kwamen op uitnodiging van de Directeur van de Afdeling Fruit en Groente van de Production and Marketing Administration (P.M.A.) dertig vertegenwoordigers der bijenhouders in Washington bijeen om de honing afzet-moeilijkheden te bespreken. De bedoeling was de tegenwoordige positie te bezien, de uitwerking hiervan op de bijenteeltindustrie en de wijze en middelen, waarop deze industrie haar eigen problemen zou kunnen oplossen. Verder de mogelijkheid om de diensten bij het bestuiven aan de bijenhouders te doen uitbetalen.

Bij de bespreking kwam naar voren, dat het

aantal volken sterk achteruit loopt door het feit dat de honingprijzen geen winstgevend bedrijf mogelijk maken. Wanneer er hier niet spoedig verbetering komt, zal het aantal volken met 25 % teruglopen, hetgeen ernstige gevolgen zou hebben voor de bestuiving van diverse gewassen.

Er werd betoogd dat het enige antwoord lag in vergoeding voor het bestuiven of de honing te subsidiëren zodat de bijenhouders met winst kunnen werken. Men wil een prijs van 12 \$ cent als engros prijs.

Verder werd het P.M.A. gevraagd om geld beschikbaar te stellen voor het onderzoek naar recepten voor het gebruik van honing in bakkerij-producten. (A. B. J. 1948/11).

In de rubriek Oogst en Markt in hetzelfde blad denkt M. G. Dadant dat de situatie hoopvoller is en dat het laagste punt voorbij is.

Ook Canada heeft zijn zorgen, hetgeen blijkt uit een artikel in de Canadian Beejournal, waarin standaardprijzen voor honing gevraagd worden.

Hieruit het volgende:

Vóór 1941 voerde Canada de overtollige honing uit naar Engeland. Dit was ongeveer 10 % van de gehele oogst. Vanaf 1942 vond geen uitvoer meer plaats, daar de honing gemakkelijk in het land geplaatst kon worden, dit was ook een gevolg van slechte honingjaren.

1948 was het beste honingjaar sinds 10 jaar, niettegenstaande het aantal volken terugliep.

In 1947 waren er 588.700 volken van 39.200 inkers. In 1948 waren er 561.700 volken van 31.500 inkers. Van de oogst van 1947 was ongeveer 1.800.000 kg over; de oogst in 1948 was bijna 20.000.000 kg. Er is dus een voorraad van 21.800.000 kg.

De prijs in 1947 was ongeveer 17 \$ ct per pound. Groot- en kleinhandel verwachten nog meer teruggang en kopen traag.

„De dringende noodzaak om direct gelden te ontvangen doet de bijenhouders tegen bedroevend lage prijzen verkopen. Dit, met de afwijzende houding van de kopers — veroorzaakt door gebrek aan vertrouwen — zal de prijs op gevaarlijk laag peil brengen; zonder hulp staat de bijenteelt voor een ramp”.

De bijenhouder moet 20 \$ cent per pound ontvangen. De meerderheid van de inkers is niet afhankelijk van de honingopbrengst voor hun levensonderhoud, 56 % der bijenvolken zijn in het bezit van bijenhouders met meer dan honderd volken, deze kunnen als beroepsinkers worden beschouwd. Een kapitaal van 20 miljoen dollar is in de Canadese bijenteelt gestoken.

In 1947 was de oogst 1.710.000 kg en werd er 1.350.000 kg ingevoerd. De invoer is thans verboden.

De Raad van de Canadese Bijenhouders Vereniging heeft getracht om gelden bijeen te brengen om reclame voor de honing te maken voor het gehele land. De pogingen gelukten slechts ten dele, tengevolge van de moeilijkheid om geld te verzamelen. Gedurende drie jaar zou £ 35.000

per jaar nodig zijn. Er is slechts \$ 15.000; hiermede zal men beginnen.

In het December-nummer heb ik reeds de reclame-campagne van de Bijenhouders in de V.S. aangehaald. Terzake nog het volgende uit het A.B.J. 1948/9:

De eerste advertentie verscheen 5 Augustus in een plaatselijk blad te Louisville, het doel is hierdoor de honing-consumptie te vergroten. De opzet is gedurende zes maanden om de veertien dagen een advertentie van 18 x 10 cm te plaatsen. De overige weken verschijnt een kleine advertentie van 5 x 5 cm op de voedselpagina. Na lang onderzoek is de markt van Louisville voor dit doel uitgekozen. Het moest een middelmatig grote stad zijn, met geschikte couranten, maar ook een met een redelijk aantal honingwinkels, om de uitwerking der campagne te kunnen vaststellen. Wij, inkers, zijn wel bekend met de voedingwaarde van de honing, maar de slechte afzet doet vermoeden, dat het publiek die niet kent en doorlopend hieraan herinnerd moet worden.

De gelden die thans voor dit doel ter beschikking van de Nationale Federatie staan, zijn uiterst beperkt en de campagne kan alleen uitgebreid worden als er meer geld komt.

De tekst van een advertentie luidde:

„Als gij een honingbij waart, hoever zoudt gij moeten vliegen om een pound honing te verzamelen? Het antwoord luidt: 80.000 mijl, dat is driemaal de omvang der aarde bij de evenaar! U hoeft slechts honing op Uw winkelboekje te vermelden. Uw winkelier heeft steeds honing gereed voor het gebruik”.

In het Decemernummer van hetzelfde blad komt een bericht voor van een reclame-campagne van de B.Z.B. Honing Co. te Alhambra Californië. Dit was een groots opgezette reclame gedurende de Nationale Honingweek, 5 dagen werd elke morgen van 10 tot 11 uur voor een Regionale zender van 50.000 watt een uitzending verzorgd door de Westerners, een Band met een zanger en zangeres, verder romantische en opvoedende bijzonderheden over honing. Deze uitzending was bestemd voor de huisvrouwen. Tegelijkertijd werden aan de winkeliers grote circulaires gezonden, hen opwekkend de B.Z.B.-honing (voornamelijk Pure Orange honing) in voorraad te nemen.

Ik heb deze keer lang over de honingafzet geschreven, daar ik vermoed, dat dit onderwerp op de eerstvolgende Jaarvergadering wel heel actueel zal zijn, gezien het voorstel van de afdeling Westland.

Wist U dat in een stad in Texas een standbeeld is opgericht voor Poppey the Sailor? Deze stad, gelegen in een groenteteelt-gebied, vond dat ze dit aan de kampioen reclamemaker voor de spinazie verplicht was. Een tijdschrift voor bijenteelt in de V.S., vraagt om zo'n reclamemaker voor de honing. In ons land zouden we hem ook best kunnen gebruiken. Wie heeft een idee?

Jékavè.

Officiële mededelingen

Het kantoor van de nieuwe secretaris-penningmeester-redacteur is gevestigd in het Bijenhuis te Wageningen. Alle correspondentie, de vereniging en de redactie en de administratie van het Maandschrift betreffende, dienen in het vervolg aan het nieuwe adres te worden gericht.

Het nummer der postrekening blijft als voorheen: 27772. Deze postrekening staat thans ten name van de Secretaris der Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, Bijenhuis, Wageningen.

Het telefoonnummer is: 2863, Wageningen.

ADVERTENTIES

Adverteerders worden vriendelijk verzocht hun advertenties vóór de 20e van iedere maand in te zenden. Later ontvangen advertenties kunnen niet meer in het eerstvolgende nummer worden geplaatst. Ze worden ook niet automatisch in het daarop volgende nummer opgenomen, aangezien soms op latere plaatsing geen prijs wordt gesteld. Een nieuwe opgave voor het volgende nummer is in dat geval noodzakelijk. Wij moeten deze tijds-limiet stellen omdat wij ook onzerzijds aan bepaalde data gebonden zijn, wil het Groentje op tijd kunnen verschijnen.

SPEURBIJTJES

Ook speurbijtsjes behoren vóór de 20e der maand in ons bezit te zijn. Ze worden slechts geplaatst indien het verschuldigde bedrag betaald is. Voor het tarief zie men blz. 42.

VERKORTE NOTULEN

der Hoofdbestuurvergadering van 27 Januari 1949 te Utrecht

De Voorzitter opent de vergadering en installeert de nieuwe 2e secretaris-penningmeester. Nu de heer Joustra sedert 1 Januari een volledige rijksbetrekking heeft aanvaard, wordt de 2e secretaris-penningmeester met ingang van 1 Februari benoemd tot secretaris-penningmeester-redacteur.

De vertoning der kleurenfilm van de vereniging heeft het Hoofdbestuur aanleiding gegeven tot opmerkingen, die ter vergadering met de cineasten en de filmcommissie worden besproken. Besloten wordt enige wijzigingen in de film aan te brengen, waardoor een beter afgerond geheel zal worden verkregen.

Na een korte bespreking wordt de regeling der pensioenen van de ambtenaren aangehouden tot de volgende vergadering.

De accountant heeft voorstellen

gedaan in verband met de beleggingen der Vereniging. Het Hoofdbestuur wenst wijziging op bepaalde punten, waartoe een nieuw voorstel zal worden ingediend. Besloten wordt de Inschrijvingen Grootboek 1946 over te dragen.

Wijziging van de artikelen 7 en 9 van de statuten wordt besproken. Een voorstel van het Hoofdbestuur aan de Algemene Vergadering is in het Maandschrift gepubliceerd.

Volgt een bespreking van de voorlopige exploitatiecijfers over 1948. De secretaris-penningmeester wordt als secretaris toegevoegd aan alle commissies, behalve die van Afd. Handel en Afd. Suiker.

Besloten wordt het kleine tekort op de Imkersdag te 's-Gravenhage

voor rekening der Vereniging te nemen.

De Afd. Markelo-Oost, die opgericht is binnen 5 km van de bestaande Afd. Markelo, zal met laatstgenoemde moeten samensmelten.

Het reglement der Kring Friesland wordt goedgekeurd.

Aan het verzoek der Afd. Haarlem, om aan te dringen op het beschikbaarstellen van deviezen voor de import van Krainer bijen en koninginnen, wordt niet voldaan, daar import praktisch niet mogelijk is, ook niet wanneer er wel deviezen voor beschikbaar waren.

Afd. Utrecht heeft verzocht gecombineerde afdelingsbestellingen door Afd. Handel franco te doen verzenden. Aldus wordt besloten.

De prae-adviezen van het Hoofdbestuur op de voorstellen der Afd. Westland en Heiloo zullen in het Maandschrift worden gepubliceerd.

AKTE VAN oprichting

van de

STICHTING BEDRIJFSRAAD VOOR DE BIJENHOUDERIJ IN NEDERLAND - TE UTRECHT

Heden vier en twintig November negentienhonderd acht en veertig is voor mij Albertus Ignatius Johannes van Buggenum, candidaat-notaris, wonende te 's-Gravenhage, hierna te noemen „Notaris”, plaatsvervanger van de aldaar standplaats hebbende Notaris Willem Gerard Pauwels, in tegenwoordigheid der na te noemen, mij notaris, bekende getuigen verschenen:

de heer Anton van Rooijen, papierhandelaar, wonende te Ede, aan de Grootestraat nummer 42; volgens zijn verklaring ten deze handelende als lasthebber van:

1. de „Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland”, gevestigd te Wageningen;
2. de „Bond van Bijenhouders van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond”, gevestigd te Roermond;
3. de „R.K. Bond van Bijenhouders van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond”, gevestigd te Tilburg;
4. de „R.K. Bond van Bijenhouders van de Aartsdiocesane R.K. Boeren- en Tuindersbond”, gevestigd te Arnhem;

blijkende van deze lastgeving uit een onderhandse akte van volmacht, welke, na vooraf door de lasthebber in tegenwoordigheid van mij, notaris, en van de getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door allen getekend te zijn, aan deze minute is vastgehecht.

De comparant, handelende als gemeld, en aan mij, notaris bekend, verklaarde hierbij van het vermogen van zijn lastgevers af te zonderen een totaal bedrag van drie duizend honderdtachtig gulden, te weten:

van dat van zijn lastgever sub 1 genoemd: twee duizend twee honderd gulden;

van dat van zijn lastgever sub 2 genoemd: drie honderd dertig gulden;

van dat van zijn lastgever sub 3 genoemd: zes honderd gulden;

van dat van zijn lastgever sub 4 genoemd: vijftig gulden;

en daarmede in het leven te roepen een Stichting, genaamd „Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij in Nederland”, welke zal worden geregeerd door de navolgende statuten.

Naam en zetel.

ARTIKEL 1. De Stichting draagt de naam: Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij in Nederland en heeft haar zetel te Utrecht.

Doel en werkzaamheden.

ARTIKEL 2. Het doel van de Stichting omvat:

- a. de behartiging van de algemene imkersbelangen in Nederland;
- b. de coördinering van werkzaamheden der bestaande Nederlandse organisaties van bijenhouders;
- c. het instandhouden, casu quo het in het leven roepen van instellingen van algemeen nut op het gebied der bijenhouderij;
- d. het subsidiëren van instellingen en/of van personen op het gebied van de bijenteelt werkzaam.

Zij tracht dit doel te bereiken door alle wettige middelen, die daaraan bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting is bevoegd tot alle rechtshandelingen die in de ruimste

„Het jonge geslacht vol aandacht voor het oude bedrijf.”

zin des woords met haar doel samenhangen. Het maken van winst is van het doel der stichting uitgesloten; bij het streven naar haar doel treedt de stichting niet ongevraagd op het terrein van het verenigingsleven der tot haar toegetreden organisaties, behoudens de haar ex-artikel 12 toekomende bevoegdheid.

ARTIKEL 3. Ter bereiking van haar doel zal de stichting haar stichtingskapitaal, haar overige vermogen, haar jaarlijkse inkomsten en de renten van een en ander mogen gebruiken naarmate dit de bestuurders het meest gewenst voorkomt. Ten aanzien van de belegging der gelden zijn bestuurders gebonden aan de zorg van een goed huisvader, zonder evenwel aansprakelijk te zijn voor de nadelige gevolgen van door hen te goeder trouw verrichte handelingen.

Bestuur.

ARTIKEL 4.

1. De leiding van de stichting berust bij een bestuur, dat bestaat uit een aantal van tenminste zeven leden. Vier leden worden benoemd en ontslagen door het Hoofdbestuur van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland; één lid wordt benoemd en ontslagen door het Hoofdbestuur van de Bond van Bijenhouders van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond; één lid wordt benoemd en ontslagen door het Hoofdbestuur van de „R.K. Bond van Bijenhouders van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond”, één lid wordt benoemd en ontslagen door het Hoofdbestuur van de „R.K. Bond van Bijenhouders van de

Aartsdiocesane R.K. Boeren- en Tuindersbond”.

De aanwijzing hunner plaatsvervanger geschiedt op overeenkomstige wijze.

2. Indien een der deelnemende organisaties niet van de bevoegdheid tot benoeming wenst gebruik te maken, dan wel, indien zij als organisatie van bijenhouders zou komen te ontbreken, zal het aantal bestuursleden, in afwijking van het bepaalde in alinea 1, ook minder dan zeven kunnen bedragen.

3. Toetreding ener andere rechtspersoonlijkheid bezittende bijenhoudersorganisatie in Nederland, die op een en dertig December van het laatst verlopen jaar tenminste drie duizend leden telde, is mogelijk, nadat het bestuur der stichting op een daartoe strekkend verzoek heeft beslist. Deze beslissing mag niet worden genomen, zolang de organisatie, die toelating tot de stichting heeft gevraagd, het op basis van haar ledental verschuldigde onderpand, bedoeld in artikel 12, alinea 4, niet heeft afgedragen. Iedere nieuw toegetreden organisatie heeft recht op een zetel in het bestuur.

4. Bestuursleden, die de belangen der stichting op grove wijze schaden of verwaarlozen, kunnen met op een na algemene stemmen door het bestuur der stichting voor ontslag aan de betreffende organisatie worden voorgedragen met verzoek om in de aldus opvallende plaats te willen voorzien.

5. De Rijksbijenteeltconsulenten zijn, voorzover zij niet door een der deelnemende organisaties als lid zijn aangewezen, adviserend lid van het bestuur en hebben als zodanig

tot alle vergaderingen van het bestuur toegang. Het bestuur kan ook andere personen tot adviserend lid benoemen.

6. Bestuurders wijzen uit hun midden een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester aan, waarbij bepaald kan worden, dat laatstgenoemde functies door één persoon kunnen worden bekleed. De functies van voorzitter en secretaris kunnen niet door bestuursleden, benoemd door eenzelfde vereniging, worden vervuld.

7. In afwijking van het bepaalde in dit artikel, voor wat de wijze van benoeming betreft, treden voor de eerste maal als bestuurders der stichting op:

- a. voor de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland:
  - I. Mr. L. R. J. ridder van Rappard, wonende te Gorinchem;
  - II. A. te Winkel, wonende te Enschede;
  - III. A. Vink, wonende te 's-Gravenhage;
  - IV. J. H. Schwieters, wonende te Dedemsvaart;
- b. voor de Bond van Bijenhouders van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond: H. A. Baets, wonende te Weert;
- c. voor de „R.K. Bond van Bijenhouders van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond”: J. Andriessen, wonende te Tilburg;
- d. voor de „R.K. Bond van Bijenhouders van de Aartsdiocesane R.K. Boeren- en Tuindersbond”: G. J. Lieshout, wonende te Montfoort.

Vertegenwoordiging.

ARTIKEL 5. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting in en buiten rechten; bestuurders zijn tezamen bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking, dit laatste met inbegrip van de daden als bedoeld in artikel 1833, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek; tegenover derden wordt de stichting wettelijk gebonden door de handtekening van de voorzitter en de secretaris. De van de stichting uitgaande stukken, daaronder begrepen alle akten, worden door tenminste twee bestuursleden getekend, met uitzondering van de lopende correspondentie, welke de secretaris, in opdracht van en/of krachtens machtiging van het bestuur zelfstandig mag voeren of afdoen.

ARTIKEL 6.

1. De besluiten van het bestuur worden, voorzover in deze statuten of in het huishoudelijk reglement niet anders is bepaald, met volgestrekte meerderheid van stemmen genomen.

2. Ieder bestuurslid brengt een stem uit.

3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.

4. Bij staking van stemmen over personen beslist het lot; over zaken

wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

5. De werkwijze van het bestuur, waaronder de oproeping tot en de wijze van vergaderen, de benoeming, de schorsing en het ontslag van ambtenaren en andere functionarissen, de vaststelling hunner instructies worden bij huishoudelijk reglement, door het bestuur vast te stellen geregeld.

6. Het huishoudelijk reglement mag, op straffe van nietigheid, geen bepalingen bevatten, welke in strijd zijn met de artikelen van deze stichtingsbrief.

Inkomsten en Uitgaven.

ARTIKEL 7. De inkomsten der stichting bestaan uit:

- a. rente van kapitalen;
- b. bijdragen van bijhoudersorganisaties;
- c. heffingen op accijnsvrije suiker voor bijvoeding;
- d. subsidiën van Rijks- en andere overheidsinstanties;
- e. andere geoorloofde inkomsten.

ARTIKEL 8. De uitgaven der stichting bestaan uit:

- a. de financiering, casu quo subsidiëring van instellingen van algemeen nut op het gebied der bijhouderij in Nederland en/of aan personen, op dit gebied werkzaam;
- b. vergoedingen voor door bestuursleden gemaakte reis- en verblijfkosten;
- c. salarissen en vergoedingen voor verplaatsingskosten van eventuele ambtenaren en andere functionarissen;
- d. administratie- en bureaunkosten;
- e. andere geoorloofde uitgaven.

Begroting van inkomsten en uitgaven.

ARTIKEL 9. Het bestuur maakt jaarlijks vóór één Maart — voor het eerst vóór één Maart negentienhonderd negen en veertig — een begroting op van ontvangsten en uitgaven voor het komende kalenderjaar. Bij de begroting wordt tegelijkertijd bepaald welke bedragen, casu quo welke heffingen van de deelnemende organisaties en andere lichamen waarvoor het treffen van zodanige maatregelen geoorloofd is, gevorderd zullen worden; de daarvan te verwachten opbrengsten zullen in die begroting moeten zijn verwerkt.

Deze begroting wordt alle betreffende organisaties tegelijk met het in artikel 12 bedoelde besluit vóór vijftien Maart ter kennisneming toegezonden.

Rekening en Verantwoording.

ARTIKEL 10. Jaarlijks vóór één Maart — voor het eerst vóór één Maart negentienhonderd vijftig — maakt het bestuur een beredeneerd verslag op van de werkzaamheden der stichting over het afgelopen kalenderjaar, welk verslag tevens moet bevatten de rekening en verantwoording betreffende het kapitaal en de inkomsten en uitgaven

over het tijdvak waarover het verslag loopt, met vermelding van de wijze waarop het kapitaal per één en dertig December van het laatst verlopen jaar belegd was, zoveel mogelijk met overlegging van de nodige bewijsstukken en een accountantsrapport.

Dit verslag wordt, na vaststelling, ter goedkeuring toegezonden aan het Hoofd van het Ministerie belast met de zaken van de land- en tuinbouw, en ter kennisneming aan de besturen der deelnemende bijhoudersorganisaties. Goedkeuring van dit verslag door de vorengemelde autoriteit déchargeert het bestuur van het gevoerde beheer over het tijdvak, waarover het verslag loopt: deze goedkeuring wordt eveneens geacht verkregen te zijn, indien na afloop zesig dagen na dato afzending geen bericht is binnengekomen.

Toezicht.

ARTIKEL 11. Het toezicht over het beheer der stichting wordt uitgeoefend door het Hoofd van het Ministerie belast met de zaken van de land- en tuinbouw of door een van zijnentwege aan te wijzen instantie; bestuurders worden geacht rekenplichtig en voormelde autoriteit belanghebbende te zijn, een en ander in de zin van artikel 771 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Rechten en verplichtingen der deelnemende organisaties.

ARTIKEL 12. De tot de stichting toetredende organisaties verplichten zich tot een jaarlijkse afdracht uit ieders kas aan de stichting. Iedere bijdrage wordt telken jare vastgesteld door het bestuur der stichting met inachtneming van de volgende richtlijnen:

- a. een bijdrage per lid van ten hoogste vijftig cent per jaar, berekend naar het totaal aantal leden van iedere deelnemende organisatie op één en dertig December van het afgelopen jaar;
- b. een bijdrage van ten hoogste twee cent per kilogram van de in het lopende kalenderjaar te verstrekken accijnsvrije suiker voor bijvoeding, welke door of namens de deelnemende organisaties of hun respectievelijke handelsafdeling wordt gedistribueerd;

met dien verstande, dat de jaarlijkse afdracht ook volgens beide maatstaven mag worden berekend.

De van de toetredende organisaties, krachtens dit artikel gevorderde bijdragen behoren in het geval ener heffing per lid vóór één Maart en in geval ener heffing per kilo verstrekte suiker bij voorjaarslevering vóór één Juni en bij najaarslevering vóór één December van het jaar, waarvoor de heffing geldt aan de penningmeester te zijn afgedragen, een en ander vergezeld van de nodige controlebescheiden.

Iedere toetredende organisatie heeft het recht om haar deelname

in de stichting te beëindigen, mits van haar daartoe strekkend besluit uiterlijk vóór één Juli per aangekend schrijven aan de voorzitter der stichting wordt kennis gegeven. De rechtsgevolgen hiervan treden echter eerst op één Januari van het derde kalenderjaar volgend op het jaar van uittreding in werking.

Ter meerdere zekerheid voor de nakoming van de gedurende die twee jaren nog op de uitgetreden organisatie rustende verplichtingen geeft iedere deelnemende organisatie bij haar toetreding aan de stichting in onderpand een aantal courante Nederlandse effecten ter waarde van ongeveer tweemaal de jaarlijks op basis van haar ledental verschuldigde bijdragen of een daarmee gelijk te stellen zekerheid.

Vergaderingen.

ARTIKEL 14. Het bestuur vergadert tenminste tweemaal 's jaars en verder zo dikwijls als de voorzitter of tenminste twee der bestuursleden dit wenselijk achten. Het bestuur neemt geen besluiten, indien niet tenminste twee derde der leden aanwezig is.

Moet dientengevolge een nieuwe vergadering worden uitgeschreven, dan kunnen ongeacht het alsdan aanwezige aantal bestuursleden met betrekking tot de op de oproepingsbrief vermelde onderwerpen, besluiten worden genomen, alles voorzover niet in strijd met het bepaalde in artikel 17 dezer akte.

Vergoedingen.

ARTIKEL 14. De leden van het bestuur ontvangen voor reis- en verblijfkosten overeenkomstig het bepaalde in het Reisbesluit 1916 voor Rijksambtenaren, een vergoeding, berekend naar het tarief der derde klasse.

Geschillen.

ARTIKEL 15. Alle geschillen als bedoeld in artikel 620 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden in hoogste instantie beslist door een door het Hoofd van het Ministerie belast met de zaken van de land- en tuinbouw aan te wijzen commissie van arbiters, welke recht doen gelijk goede mannen naar billijkheid, met toepassing van de statuten en het huishoudelijk reglement.

Ontbinding.

ARTIKEL 16. Tot opheffing en ontbinding der stichting moet worden overgegaan:

- a. indien het doel, waartoe zij in het leven geroepen werd, bereikt, dan wel onmogelijk geworden is;
- b. indien, het doel nog niet bereikt zijnde, de besturen van alle toetredende organisaties, die in het bestuur vertegenwoordigd zijn, ieder voor zich het besluit genomen hebben, om hun vertegenwoordigers uit het bestuur der stichting terug te trekken.

Tot opheffing en ontbinding der stichting kan worden overgegaan, wanneer het bestuur tweemaal met een tussenruimte van tenminste één jaar met algemene stemmen daartoe besluit.

Bij opheffing en ontbinding der stichting zal hetgeen er na betaling der eventuele schulden overblijft, ter beschikking worden gesteld van het Hoofd van het Ministerie belast met de zaken van de land- en tuinbouw, dat de resterende gelden zal moeten bestemmen voor een doel, dat zoveel mogelijk het doel der stichting benadert.

Bij liquidatie der stichting treden de laatste in functie zijnde bestuursleden als liquidateurs op en zullen deze als zodanig rekening en verantwoording afleggen aan voormelde autoriteit.

Wijziging.

ARTIKEL 17. De in deze akte vervatte bepalingen kunnen met uitzondering van de artikelen 2, 10, 11, 16 en 17 te allen tijde worden gewijzigd of aangevuld bij notariële akte, waarin de bestuurders de wijzigingen en aanvullingen vastleggen, nadat daartoe de goedkeuring van het Hoofd van het Ministerie belast met de zaken van de land- en tuinbouw verkregen is en met dien verstande, dat voor wijziging, casu quo aanvulling van het bepaalde in artikel 4, alinea 1 plus 2 en artikel 12, alles voorzover die bepalingen de rechten en verplichtingen der toegetreden organisaties regelen, tevens de goedkeuring van de besuren dier organisaties vereist zal zijn.

Wijziging van de artikelen 2, 10, 11, 16 en 17 zal daarentegen wel mogelijk zijn, indien daarmede beoogd zou worden het verkrijgen van kwietschelding, vermindering, vrijstelling of besparing van eventuele belastingen.

Waarvan akte, verleden te 's-Gravenhage, ten tijde als in het hoofd dezer is gemeld, in tegenwoordigheid van de Heren Ingenieur Gerrit de Bakker, inspecteur van de Landbouw, wonende te 's-Gravenhage en Ingenieur Johannes Franciscus Alphonsus Maria Mommers, Rijksbijenteeltconsulent, wonende te Tilburg, als getuigen.

En is deze akte, welke als minute in bewaring van genoemde Notaris Pauwels zal verblijven, door de comparant, de getuigen en mij, notaris, onmiddellijk na voorlezing ondertekend.

Was getekend: A. van Rooijen, J. Mommers, G. de Bakker, A. v. Buggenum.

Met een annexe gratis geregistreerd te 's-Gravenhage, zes en twintig November 1900 acht en veertig, deel 183, folio 24, nummer 502, zeven bladen, zes renvoeien. De Inspecteur, was getekend: Veen.

Uitgegeven voor afschrift, was getekend A. I. J. van Buggenum.

Afdelingsberichten

Afdeling Bilthoven

Zaterdag 26 Maart: Lezing met demonstratie over de bijenteelt en de teelt van CARNIKA moeren in Luxemburg door Mathias Huberty, redacteur Luxemburgse Bienenzeitung. Leden andere afdelingen hartelijk welkom. Tijdig opgeven, waarna bijzonderheden worden toegezonden.

De gewoonte getrouw werd ook het afgelopen seizoen de leden een zeer gevarieerd programma voorgezet. Achtereenvolgens werd een z.g. bonite avond georganiseerd, waarop de componist van de imkersliederen uit de Revue „Geef ze de ruimte" deze liederen voorzong; microscopische preparaten werden vertoond en imkersartikelen gedemonstreerd. Lezingen werden gehouden door nu wijlen Dr. Peters, de bijenteeltleraar D. J. Vermeulen uit Doetinchem, doer de secretaris en anderen. Twee Engelse en een Zwitserse imker waren onze gasten en hebben een en ander van de bijenteelt in ons land gezien. Ook hoe het niet moet.

Doer een Engelse imker werd een kleurenfilm gemaakt van een praktische les op een stand te Bilthoven. Zal te zijner tijd in de circulatie worden gebracht.

Ons lid Vinkenborg gaat voort met het verzamelen van alle mogelijke typen bijenwoningen. Een excursie naar zijn openlucht stand is de moeite waard.

Een cursus van zes lessen werd georganiseerd. Bij gebrek aan een bevoegde leerkracht werden enige geroutineerde imkers gemobiliseerd. Ieder behandelde een onderwerp dat

Afdeling Gorssel

IN MEMORIAM

Op 25 Januari bereikte ons het bericht van het overlijden te Eefde op 70-jarige leeftijd van ons geacht medelid de heer Johannes van Dormalen.

De overledene was een trouw lid van onze afdeling, een geregeld bezoeker van onze vergaderingen, waar zijn oordeel en adviezen steeds werden gewaardeerd. Hij leefde mee in alle ups en downs in de vereniging, was behulpzaam voor iedereen, en vooral voor de beginners in zijn omgeving was hij steeds bereid zijn steun te verlenen. Een toegewijd imker, die uitblonk door nauwgezetheid en kennis van het vak dat zozeer zijn liefde had. Wij zullen hem moeten missen, doch nog lang zal hij voortleven in onze herinnering. Hij ruste in Vrede.

De Secretaris van Afd.
Gorssel,
VAN EEKEREN

hem het beste lag. Zo werden achtereenvolgens inleidingen gehouden over: Bijenwoningen, de lichaamsbouw van de bij, van ei tot bij, het zwermen en wat daar aan vast zit, de bijen in het voorjaar terwijl een filmvoorstelling het geheel zal besluiten.

Afd. Schouwen en Duiveland

Deze afd. hield Zaterdagmiddag 29 Jan. haar jaarvergadering in „Concordia" te Zierikzee, waarin tevens het 25-jarig bestaan der vereniging werd herdacht. De voorzitter, de heer C. A. Hartog, schetste in zijn openingswoord het ontstaan der vereniging, wat deze in de loop der jaren tot stand heeft gebracht. Hij complimenteerde zijn medebestuurder, de heer C. O. J. Hendrikse, die eveneens zijn zilveren jubileum vierde als bestuurslid. Ook de heer Joh. Flikweert is vanaf de oprichting lid der vereniging en sedert enige jaren bestuurslid met welk feit hij hem ook feliciteerde. Een tweetal ingekomen brieven werd voorgelezen, n.l. van de erevoorzitster Mevrouw Gaanderse-Vervloet te Zeist en de vicevoorzitster, de heer M. C. Geleijnse te Haamstede. De afgevaardigde naar de algemene vergadering bracht hierna een verslag uit van deze door hem bijgewoonde vergadering te Utrecht.

De rekening van de Penningmeester werd goedgekeurd en de penningmeester dankgezegd voor zijn beheer. Uit het jaarverslag van de secretaris bleek dat er in 1948 voor de leden 2886 kg suiker is aangekocht. Het aantal bijenvolken steeg van 113 tot 342, terwijl het aantal leden opliep van 87 tot 96. De excursie die deze zomer weer werd gehouden onder leiding van Ir. Mommers werd goed bezocht. Des avonds werd in Hotel Bom een praatavondje gehouden waarin Ir. Mommers een lezing hield over het zwermen der bijen.

Spreker gaf hierin een nieuwe methode aan om het zwermen te verhinderen. De thuisblijvers hebben veel gemist!

Als bestuursleden werden de aftredende heren C. O. J. Hendrikse A. W. Braal en C. Fasol herkozen.

De secretaris spoort de leden aan getrouw de cursus te volgen zodat straks dit onderwijs met veel vrucht in de practijk gebracht zal worden. De assistent, de heer v. Willegen, feliciteerde mede namens de Rijksbijenteelt-Consulent Ir. Mommers de vereniging met haar zilveren jubileum. Nadat de huishoudelijke vergadering gesloten was bleven de aanwezigen nog een paar gezellige uurtjes bijeen. In zijn slotwoord kon de voorzitter dan ook constateren dat de vereniging op waardige wijze haar zilveren jubileum herdacht had.

A. W. BRAAL, secr.

Een ideale beroker

De Koershof „Billy” brandt 3 uur.

In de Amerikaanse „Bingham”-beroker kunt U alles branden: droog blad, mos, tabak, hooi, turf, enz. enz. De beroker is gemakkelijk aan te maken, kan tijdens het branden worden bijgevuld en is daardoor steeds bedrijfsklaar. Het is een grote beroker, die gemakkelijk te hanteren is, zeer solide geconstrueerd en prachtig afgewerkt. De prijs is ..... f 9.75

Een uitvoerige beschrijving vindt U in de Koershof „Flitsen”.

Drijfvoeren kunt U het gemakkelijkst met de Koershof voederbak (3 liter inhoud). De vraag naar deze praktische, zeer goed afgewerkte voederbak is groot. Prijs per stuk ..... f 3.50

Stuifmeelsurrogat bevordert een snelle broedaanzet. De Koershof levert het voor ..... f 0.60 p. kg

Bijgedichte stroopgleter, een gemak bij het voeren, fraai gelakt ..... f 10.75

Een bijenkop van de Koershof is beter van snit, heeft 'n groot paardehaarvizier en kost slechts ..... f 3.50

Handschoenen in boxcalc met canvas mouw en geheel canvas, ook in kleine maat leverbaar ..... f 3.40 f 5.65

Sterke ramen met extra zware toplat (14 mm) Amerikaans model, Simplex maat per stuk f 0.20, per 100 stuks ..... f 19.00

Afstandsblikjes, zware uitvoering, gecadmeerd, per stuk f 0.02½, per 100 stuks ..... f 2.25

Draad. Het Koershofdraad munt uit door soepelheid en laat zich uitstekend electrisch insmelten. U spant er meer raampjes mee en het wordt op klosjes en spoelen geleverd. Klosjes draad ca. 100 gram f 0.75; spoelen draad ca. ½ kg ..... f 2.75

Strokorven, mooi model, met 1e kwal. vlechtriet gevlochten ..... f 6.00

Onderzetranden, zelfde kwaliteit ..... f 3.00

Schepkorven, flinke maat ..... f 3.50

Korfkrammen, handgesmeed, grote maat ..... f 0.15 f 0.20

Korfdoeken, jute, 47 x 47 cm ..... f 0.45

HONINGSLINGERS

Hebt U interesse voor een solide, goedkope 3-raams slinger? Wij kunnen deze binnenkort leveren.

KONINGINETEELT.

Bevruchtigingskastje, syst. Lohuis, thans ..... f 4.75

Bevruchtigingskastje, Zwitsers model met 3 halve Simplexraampjes en metalen voederbakje, prima uitvoering ..... f 5.75

Oculerblok, uit voorraad leverbaar met 6 arrestkastjes op gaasraam ..... f 7.75

Introductie-kooitje syst. Wohlgenuth, het beste introductiekooitje, waarbij mislukking uitgesloten is ..... f 1.20

Koershof intr.kooitje met plastic ruitje ..... f 1.50

Moerhuisje gepereoreerd zink, solide ..... f 0.25

En nog veel meer artikelen bevat de laatste prijslijst (met illustraties) Vraagt U deze even aan met gratis Koershof Flitsen en Prijsvraag voor iedereen (5 mooie prijzen).

Hebt U al Stuifmeelsurrogat besteld? f 0.60 per kg

BIJENSTAND

DE KOERSHOF

DIEPENVEEN
 Tel. 337 (K 6709)

TE KOOP AANGEBODEN: 5 Kast- en 5 Korfvolken in prima staat. R. SCHUTTE, Veenderweg 13, Bennekom.

TE KOOP AANGEBODEN: 20 stuks goed bevolkte korven met Bijen; 20 stuks goed bevolkte kasten met Bijen (Simplex) en een partij Honing. KLOOSTERS, „Bijenstand”, Borculo.

TE KOOP: 6 volken op 7 Simplexramen en 30 goed bevolkte korven en enige korven met prima honing. JACOB SOER, H 125, Havelte (Dr.)

TE KOOP: 9 Simplexkasten met prima volken met veel bijbehoren als randen, bakken, slinger, als nieuw. JANSEN, Boogjes 5, Rotterdam.

TE KOOP: tien prima Bijenvolken in Simplexkasten. Inlichtingen secretaris afd. Bilthoven, van Goyenlaan 39, Telefoon 2678.

TE KOOP: Bloemenhoning en Heldehoning. Te bevragen bij: W. J. MEBELDER EN ZONEN, Doetinchem, S 68.

TE KOOP: 14 kastvolken, maat Simplex, 20 korfvolken. Een verplaatsbare woning (houten, zo goed als nieuw) afm. 3½ x 2½ x 2 m. Zeer geschikt voor imker. Tevens nog Kiepsen en een Goliathkast. Wed. HOOGSTRATEN, Lidewijdestraat 7, Den Haag.

TE KOOP: 22 Bijenvolken, 2 Simplexkasten, 10 Boogkorven, 10 ronde Korven, partij ledige kasten en korven enz. J. TEPPER, Nieuw Weerdinge 169.

TE KOOP: enige goed bevolkte 6-raams kastjes, prijs billijk. BIJENPARK, Hatertseweg 497, Nijmegen.

TE KOOP: begin April Volken op vijf uitgebouwde ramen uit het broednest. S. CANCRINUS, Dwingelo.

TE KOOP: 20 korven, geheel nieuw, met echt Spaans riet gemaakt, zeer stevig; f 5.— per stuk. A. P. PLUYGERS, Elst, Gem. Rhenen.

TE KOOP: wegens ophouden van bedrijf, een achtraams Honingslinger, zo goed als nieuw. Voldoet prima. W. VULLINGS, E 62, Molenveld, Sevenum.

TE KOOP: gebruikte hoogkorven met of zonder ramen tegen opruimprijs. SCHWIETERS' BIJENPARK, Telefoon 95, Dedemsvaart.

TE KOOP GEVRAAGD: gebruikte V.S. Bijenkasten. Brieven aan K. G. VERMEULEN, Meersteeg 14, Geldermalsen.

TE KOOP: 15 beste Bijenvolken in nieuwe korven; in één koop f 22.50 per stuk. Verzending nader overeen te komen. ALB. BIJKER, Rouveen D 13.

SIMPLEXKASTEN besteld vóór 15 April 1949 gratis in buitenbeits. Prijs f 31.50. J. MEIJER, Amsterdam Z., v. T. v. Serooskerkenweg 84.

GEVRAAGD: enkele goede gebruikte Simplexkasten (zonder ramen) en rondraad moerrooters. A. DUINKER, Botanicuslaan 3, Haren (Gr.).

BOD GEVRAAGD op ongeveer 75 kg Honing door J. A. LEBBINK, C 41, Zelhem.

TE KOOP GEVRAAGD: honderd gebruikte Bijenkorven stuk geen bezwaar. Ook bij gedeelten. Prijsopgaven: C. SCHELLINGERHOUT, Zegveld Meye 259 A.

PLAATSING GEVRAAGD voor 118 Bijenvolken in kasten in een boomgaard en opgave der vergoeding. J. EKKELENKAMP, E 59, Vroomshoop.

HIERBIJ deel ik mede, dat ik voor plaatsing van bijenvolken in de boomgaarden ruimschoots ben voorzien en dus geen aanbiedingen meer kan accepteren. A. RENKERS, Nijkerkerstraatweg 35, Hooglanderveen.

HET KOMENDE SEIZOEN denken wij pl.m. 100 flinke zwermen, opgezet in korven, te leveren à f 20.—. Spoedige opgave gewenst. K. H. HARTMAN, Bijenstand, Exloo, Tel. 30.

MAN, 44 jaar, zoekt werk in Bijenpark. Reeds 2 jaar als zodanig werkzaam geweest. Brieven onder no. T 17 van dit blad.

HET BIJENHUIS WAGENINGEN

De Afdeling Handel stelt zich niet ten doel winst te maken, doch om een dienende functie te vervullen in onze vereniging. Moge deze wetenschap U doen besluiten van heden af al de artikelen, welke uw eigen afdeling Handel kan leveren, ook van haar te betrekken.

Langzamerhand komen er weer meer artikelen in de handel, zij het dan ook dikwijls nog in beperkte mate. Zo kunnen wij U thans weer uit voorraad leveren:

Nummer, catalogus	ARTIKEL	Prijs
214	Bijensluiers met paardehaarvizier, witte tule	f 4.-
285	De echte FIX-BESTUIVER. Geeft met één druk op de knop een fijne nevelwolk, die zich gelijkmatig over alle bijen verdeelt en ze tot rust brengt	f 7.-
300	KONINGINNE-MERKAPPARAAT „Stella“ met ponsje, verschillende kleuren staniol met nummers en lijm	f 2.60
301	Merkkooitje „FIX“ met zuiger om de koningin tegen het merknetje te drukken zonder haar te beschadigen	f 2.60
302	Flesje lijm afzonderlijk	f 0.50
344	Honingzeven (groot model, uitschuifbaar)	f 4.50
345	Honingzeven (kein model, om aan de slinger te hangen)	f 3.50

Indien U onze uitgebreide geïllustreerde catalogus nog niet hebt ontvangen, deel het ons dan even mee en wij zorgen voor omgaande toezending!

KUNSTRAAT

Laat ons Uw zuivere was verwerken tot KUNSTRAAT. Ook zijn wij kopers van oude raat à f 1.25 per kg. Onze kunstraat verwierf op de grote Landbouwtentoonstelling te Zelhem in Juli 1948 een tweede prijs met aantekening „de mooiste“.

HET BIJENHUIS WAGENINGEN

Telefoon 2863.
Postrekening 1171.
Bank: Twentsche Bank.
Wageningen.
Telegram-adres:
Bijenhuis-Wageningen.